

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Nagycsány Község
Önkormányzata

2026-2031

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	78
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	79
1. A HEP IT részletei.....	79
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	79
Jövőképünk.....	84
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	85
3. Megvalósítás.....	101
3.1 A megvalósítás előkészítése	101
3.2 A megvalósítás folyamata	101
3.3 Monitoring és visszacsatolás	104
3.4 Nyilvánosság	104
3.5 Kötelezettségek és felelősség	104
3.6 Érvényesülés, módosítás	105
4. Elfogadás módja és dátuma.....	106

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Nagycsány Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nagycsány Baranya vármegyében az Ormánságban elhelyezkedő település. Siklóstól nyugatra, Vajszló nyugati szomszédos települése. A község elmaradottsága a többi ormánsági településhez hasonló. Nagycsány mezőgazdasági jellegű település, az ipar egyáltalán nem jellemző rá, mert nem rendelkezik megfelelő természeti adottságokkal.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	127	bázis év
2020	123	96,85%
2021	130	105,69%
2022	130	100,00%
2023	130	100,00%
2024	124	95,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

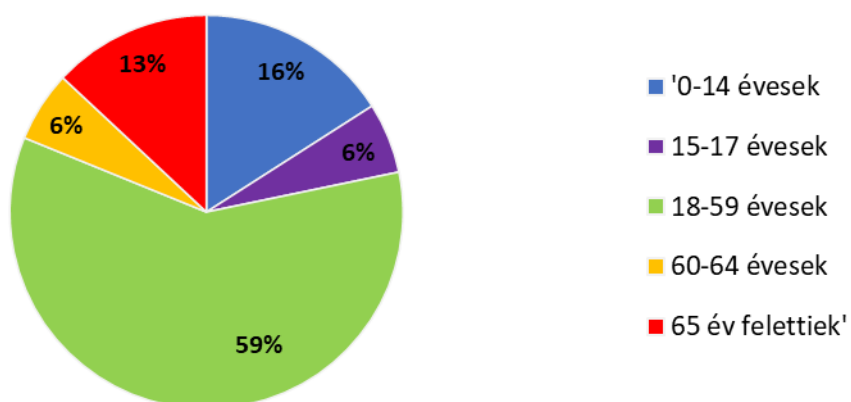
A lakosság számát az 1. számú táblázat mutatja be, melyen az látható, hogy a lakónépesség száma 2019-ben 127 fő volt, ami 2020-ra 123 főre csökkent, majd 2021-ben 130 főre nőtt, és egészen 2024-ig így maradt, amikor 124-re csökkent, tehát összességében elmondható, hogy a lakónépesség száma hullámzó, de nem jellemző jelentős létszámbeli különbség.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	69	62	131	52,67%	47,33%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			4	3,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	11	6	17	8,40%	4,58%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	5	9	3,05%	3,82%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	41	34	75	31,30%	25,95%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	4	4	8	3,05%	3,05%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	9	13	22	6,87%	9,92%

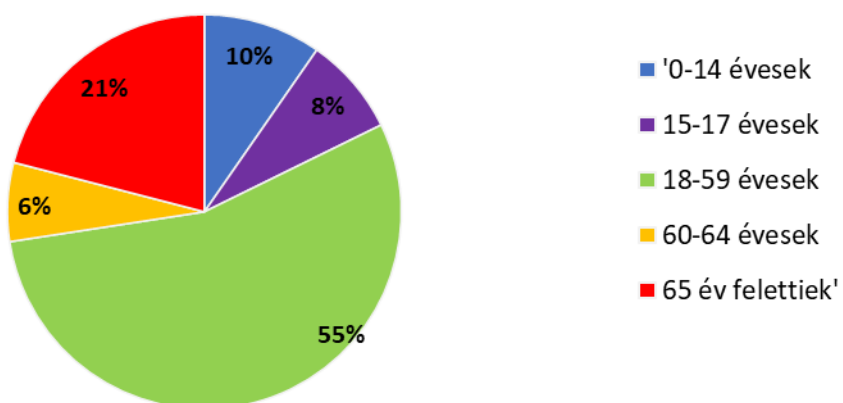
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2. számú táblázat, valamint a hozzá tartozó diagram mutatja be a lakosság kor és nem szerinti összetételét. Az állandó népesség körében jól láthatóan a férfiak aránya magasabb 5,34 százalékponttal a nőnemű állandó lakosokhoz képest. A 65 év feletti korosztályában viszont már a nők vannak többségben. Mindkét nemi csoportban az aktív korosztályhoz tartozók (18-59 évesek) teszik ki az állandó népesség több, mint felét. A 0-2 éves korosztály az állandó népesség 3,05%-át teszi ki, ez összesen 4 főt jelent.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

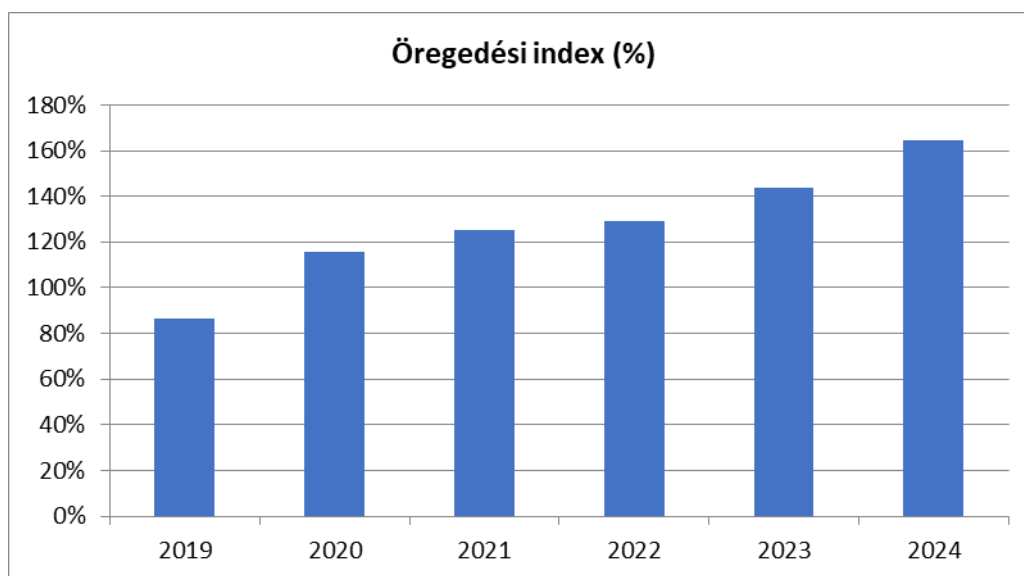
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A 3. számú táblázat adatai alapján látható, hogy az öregedési index nagyon magas és emelkedő tendenciát mutat a bázisévhez (2019) képest. A 65 év feletti állandó lakosok száma 2019-ben 19 fő volt, ez 2024-ben már 23 fő, míg a 0-14 éves korúak száma 22-ről 14-re csökkent.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	19	22	86,36%
2020	22	19	115,79%
2021	20	16	125,00%
2022	22	17	129,41%
2023	23	16	143,75%
2024	23	14	164,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	23,62
2020	-32,00
2021	79,05
2022	-30,77
2023	-53,85
2024	-31,50

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vándorlási egyenleg a településre beköltözők és kiköltözők különbségét jelöli, ez a lakónépeség megállapításánál befolyásoló tényezőként említhető. A diagramon jól látható, hogy a 2021-es évben jelentősen megnőtt a településre beköltözők aránya, ezen év kivételével viszont inkább az elvándorlás jellemző. Ebben közrejátszik az is, hogy a lakosok nehezen találnak munkát a környéken, a vonatközlekedés megszűnt, az autóbuszjáratok pedig ritkán járnak, és a megyeszékhelyre több, mint egy óra tömegközlekedéssel eljutni. Sokan elköltöznek és nagyobb településeken, városokban, vagy külföldön próbálnak szerencsét.

A természetes szaporodás az élve születések és a halálozások számának különbségét mutatja. Az 5. számú táblázathoz tartozó diagramon látható, hogy a 2019-es, 2021-es, 2023-as, 2024-es években több volt a halálozások száma, mint az élve születéseké, 2020-ban ezek a számadatak megegyeztek, és csupán a 2022-es évben haladta meg az élve születések száma a halálozásokét.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-23,62
2020	0,00
2021	-23,72
2022	30,77
2023	-7,69
2024	-15,75

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A településen és a környéken az elmúlt években új munkahelyteremtésre nem volt példa. A legnagyobb foglalkoztatónak az önkormányzatot lehet tekinteni, mely a közmunkaprogramok keretében próbál munkát biztosítani a település lakosai számára. Ez a munkalehetőség viszont nem jelent hosszú távú megoldást, ugyanis az ilyen jellegű programok csak pár hónapon át működnek és biztosítanak jövedelmet a dolgozóknak. Tehát elmondható, hogy a munkanélküliség és a létbizonytalanság így is magas. Fontos, hogy megteremtjük az esélyegyenlőséget, melyre a legjobb mód a munkahelyteremtés lenne. Ezzel együtt javulhatna a lakosok életszínvonala, mely közrejátszik a lakóhelyük fenntartásával, valamint a gyerekek rendszeres iskoláztatásával.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagycsány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)

A felzárkózás-politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Az Európai Unió A társadalom peremén élő roma lakosság társadalmi-gazdasági befogadására irányuló, a romák egyenlőségét és társadalmi részvételét elősegítő intézkedéseket fogalmaz meg. Minden roma számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy teljes mértékben kibontakoztassa képességeit, és részt vegyen a társadalmi, kulturális, politikai és gazdasági élet szegmenseiben. A Stratégia célja a romák esélyegyenlőségének, illetve társadalmi befogadásának és részvételének elérése.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

A 88/2009. (X. 29.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia (NIS) jövőkép, amely felvázolja az ifjúsági korosztályok fejlődésének optimális irányait. Célja, hogy hosszú távon irányt szabjon az ifjúság életfeltételeinek javításához, segítséget nyújtson a szféra valamennyi szereplőjének az ifjúsággal kapcsolatos intézkedések tervezéséhez, szervezéséhez és végrehajtásához. A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009- 2024. időszakra vonatkozóan.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Az akcióterv célkitűzései:

1. A családi élet és a munkavállalás összehangolása,
2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol jelenleg még alacsony, úgymint a politikai döntéshozatalban, tudomány terén, kutatói, oktatói munkában,
3. A nők és a férfiak egyenlő mértékű egészségi, szociális gazdasági védelmének megteremtése.

2025-2026 évi Intézkedési Terv végrehajtása érdekében nők és a férfiak társadalmi egyenlőségének megvalósítása céljából a következő intézkedések kerülnek megvalósításra [1393/2024. (XII. 12.) Korm. határozat]:

1. A nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálata (Időmérleg kutatás, KSH) alapján szakpolitikai ajánlások megfogalmazása;
2. Az Akcióterv indikátoraival összhangban az OECD által tett ajánlás teljesítése a nemek közötti különbségek kezelésére és a munka és a magánélet közötti egyensúly előmozdítására vonatkozóan: a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szaktudás közigazgatásban történő elterjesztése érdekében online képzési tananyag biztosítása a közigazgatási továbbképzési rendszer kínálatában;

3. A helyi közigazgatás, a munkáltatók és a családok figyelmét a munkáltató által biztosított gyermekgondozás előnyeire felhívó tevékenységek: disszeminációs és figyelemfelkeltő intézkedések megvalósításával;
4. A bölcsődei és a köznevelési ágazatok közötti együttműködés megerősítése a bölcsődei ellátás és a korai fejlesztés, gondozás közötti összehangolt munka érdekében. A bölcsődefejlesztéseket célzó pályázati felhívásokban prioritásként kezelendő a korai fejlesztésekhez szükséges eszközök beszerzése, valamint fejlesztőszobák létrehozása annak érdekében, hogy a pedagógiai szakszolgálat által végzendő fejlesztőtevékenység a gyermek napközbeni nevelését-gondozását
5. A minőségi kora gyermekkori nevelés és gondozáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében az új bölcsődei ellátást biztosító férőhelyek létrehozása a 2027–2030 között megvalósuló bölcsődefejlesztések megalapozására szolgáló új igényfelmérés lefolytatása, figyelembe véve azon 3 év alatti és bölcsődei ellátást igénylő gyermekek arányát, akiknek a lakóhelyén – különösen a hátrányos helyzetű településeket – nem elérhető a bölcsődei ellátás;
6. A lányok és nők matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai (MTMI) pályák felé való irányultságának támogatása, pályaorientációs komplex programok, képzések, az MTMI felsőoktatási programokból való lemorzsolódást megakadályozó programok megvalósítása; nemek szerinti adatgyűjtés biztosítása;
7. A hátrányos helyzetű, elsősorban roma nők egészségtudatosságát növelő, a népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok, a nők mentális egészségének javítását célzó intézkedések kidolgozása, valamint a munkaerőpiacon és a családon belüli szerepüket támogató programok működtetése;
8. A kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének célzott támogatása;
9. Tanulói vagy hallgatói jogviszonnyal rendelkező kisgyermeknevelők ösztönző támogatása;
10. Munkahelyi bölcsődék létrehozása;
11. Személyes vállalkozói mentorálás biztosítása a speciális helyzetben lévő vállalkozói csoportok (a női, fiatal, társadalmi vagy generációváltó mikro-, kis- és középvállalkozások) számára.

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia (a továbbiakban: Stratégia) célja, hogy reagáljon a társadalmi és demográfiai változásokra, különös figyelmet fordítva az idősek életkörülményeire és szükségleteire. A stratégia hosszú távú célkitűzései 2034-ig terjednek, és a következő főbb területekre összpontosítanak:

- Időspolitika kialakítása: A kormány felkérése, hogy a stratégia célkitűzéseit érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő döntéseket és programokat.
- Cselekvési tervek kidolgozása: A stratégia megvalósításához szükséges cselekvési tervek kidolgozása, amelyek a helyzetfeltárás és a problémák azonosítása után fogalmazzák meg az elérendő célokat.

- Társadalmi részvétel elősegítése: A stratégia célja, hogy az idős emberek aktívan részt vegyenek a társadalmi életben, és hogy a társadalmi kirekesztés kockázatát csökkentsék

Az Országgyűlés 81/2009. (X. 2.) határozatában fogadta el az Idősügyi Nemzeti Stratégiát. A Stratégia célkitűzéseinek megvalósulását két ütemtervre bontották. Az első rész 2010-2022-ig, a másik 2023-2034-ig tervezhető. Az egyik legfontosabb cél az idős emberek diszkriminációjának megszüntetése és az esélyegyenlőség megteremtése, az idős korosztály igényeinek figyelembevétele az élet valamennyi területén, valamint olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat, társadalmi részvételüket és olyan szemlélet kialakítása, amellyel biztosítható és növelhető az időskor erkölcsi elismerése, valamint az idős korosztály iránti szolidaritás.

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés a 15/2015. (IV.7.) számú határozatában fogadta el a Programot a fogyatékos személyek élethelyzetének javítása, illetve esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. A fogyatékosokkal élők az élet számos területén még ma is hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, ezért kiemelten fontos a különböző területeken az esélyegyenlőség megteremtése.

Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program

A vármegyei területfejlesztési program középtávon értelmezett programdokumentum, mely 7-10 éves időtávban fogalmazza meg a vármegye terület- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó vállalásait, határozza meg a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósulását elősegítő intézkedéseket. Ilyen átfogó célok:

Magas hozzáadott értéket teremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása, fenntartható, egészséges és megújuló társadalom, - környezet- és energiatudatos vármegye. Főbb stratégiai célok: Helyi gazdaságok fejlesztése, körforgásos gazdaság kialakítása, tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése, a jelenlegi és jövőbeni piaci igényekhez illeszkedő emberi erőforrás fejlesztés, társadalmi felzárkózás elősegítése, stratégiai erőforrások fenntartható használata, elérhetőség és mobilitás javítása, nemzetközi növekedési centrummá válás. Baranya vármegyében az egyes térségek eltérő fejlettségi szintje, ill. területi sajátosságai okán is fontos területi célokat is megfogalmazni. Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya vármegye nyugati, északnyugati és délnyugati felén (Sellyei Járás, Szigetvári Járás, Hegyháti Járás, Szentlőrinci Járás nyugati része). 14 Rendkívül fontos a fogyatékosokkal élők bevonása azoknak a döntéseknek a meghozatalába, amelyek az ő életükre is befolyással lesznek. A társadalom tagjait érzékenyíteni kell, meg kell tanulniuk a fogyatékosokkal élők emberi méltóságának tiszteletben tartását.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek. A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is. Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készített egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az Integrált Településfejlesztési Stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

Baranya Paktum „Foglalkoztatási Szövetkezés Baranya Felzárkózásáért 2020” Program

A projekt hozzájárul a területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségek mérsékléséhez, a vármegyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, a foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés támogatásához, valamint a foglalkoztatottsági szint emeléséhez. A program olyan foglalkoztatás- és gazdaságfejlesztési kezdeményezések, megállapodások megvalósítására szolgál, melynek célja, az önkormányzatnak, a vállalkozásoknak, valamint a civil szféra képviselőinek összefogása a gazdaság és a munkaerőpiac fellendítése érdekében. A projekt kapcsolat a gazdaság és a foglalkoztatási szempontból a saját helyzetük javítására nehezen képes célcsoport között. A célcsoportba a vármegyében munkát vállalni szándékozó, álláskereső hátrányos helyzetű személyek és inaktívak vonhatóak be. A közvetlen célcsoport a programba való bevonásra: az 50 feletti munkanélküliek; a GYES-ről, GYED-ről visszatérni szándékozó kismamák, és jelenleg inaktív személyek. A Paktum partnerségben együtt dolgozik a program megvalósulásáért a Baranya Vármegyei Önkormányzat, Baranya Vármegyei Kormányhivatal, Baranya Vármegyei Önkormányzati Hivatal és a Baranya Vármegyei Fejlesztési Ügynökség mellett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület is. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület feladatul kapta, hogy a Program célcsoportjába tartozó, Baranya vármegyében élő 30 év feletti, munkaerő-piaci szempontból halmozottan hátrányos helyzetű inaktív személyek munkaerő-piaci felzárkóztatását és elhelyezkedését sajátos eszközrendszerükkel és tevékenységeikkel kölcsönösen és összehangoltan erősítsék, segítsék. Azok a személyek lehetnek bevonhatók ebbe a program elembe, akik legalább 3 hónapja nem dolgoznak, nincsenek munkaügyi regisztrációban, 30 év feletti, valamint Baranya vármegyében élnek.

Versenyképes Járások Program

A vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartásának támogatása, a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása, valamint a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya Versenyképes Járások Programot indít. A Versenyképes Járások Program megvalósításának kérdéseiről szóló 1446/2024. (XII. 30.) Korm. határozat értelmében a Programot a közigazgatási és területfejlesztési miniszter irányítja, a Program forrását a XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Területfejlesztési Alap biztosítja. A Program fő célja, hogy 15 a járások szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosságának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztések támogatásával ösztönözze a térségi és települési együttműködések, megteremtse a párbeszédet a járások települései között annak érdekében, hogy közös céljaikat minél hatékonyabban valósítsák meg.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Baranyában, de jellemzően az Ormánsági településeken elmondható, hogy az önkormányzatok gazdálkodása nagyon visszafogott. A támogatási források évről évre változnak, saját bevételekre pedig ritka esetben tudnak szert tenni. Így tehát az alapvető kiadásokon kívül nem tudnak nagyon tervezni. A program elkészítésekor felhasználásra került Nagycsány Község gazdasági programja

a 2025-2029. évre vonatkozóan, mely bemutatja az önkormányzat gazdasági helyzetét, forrásait, valamint a tervezett beruházások elképzeléseit.

Az eltérő célcsoportokhoz kapcsolódó helyi önkormányzati szabályozás a szociális rendelet ad alapot. A szociális rendelet egyaránt érinti az időseket, munkanélkülieket és az egyéb szociálisan rászorultakat. A 2021-ben elfogadott 6/2021. (VIII.23.) önkormányzati rendelet, - több módosítást követően - a mai napig életben van, szól a pénzbeli és természetben nyújtott szociális és egyes személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról. Külön helyi szabályozás nincs mely csak a nők, és a fogyatékkal rendelkezők esélyegyenlőségét érintené. Ezeknek kiegészítésére is készül el a HEP, mely feltárja azoknak a célcsoportoknak is a problémáit, melyekre külön helyi rendeletet nem alkotnak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Baksa Térségi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat feladatait. A védőnői szolgáltatást Csányoszró és Besence községgel együtt tartja fent. Az önkormányzat szerződésben áll a csányoszrói háziiorvosi szolgálattal, melynek megközelítésében a falugondnok áll rendelkezésre.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A program elkészítése során elsősorban a TEIR szolgáltatott adatot, a hiányzó adatokat pedig az önkormányzat nyújtotta. A foglalkoztatásokra, ellátásokra, óvodára és iskolára vonatkozóan rendszeresen kell az önkormányzatnak adatot szolgáltatnia a KSH-nak, melyből rajzolódik ki a települések kórképe.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységet az Európai Unió valamennyi tagállamában egységes mutatószámrendszer alapján számolják. Fő indikátora a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség aránya nevű mutató, amely együttesen vizsgálja a jövedelmet, az anyagi nélkülözést, valamint a munkaerőpiaci kirekesztődést. Ezek alapján az összetett mutató három részindikátort foglal magában:

1. relatív jövedelmi szegénység (olyan háztartásban élők aránya, ahol a nettó jövedelem nem éri el a medián jövedelem 60%-át),
2. súlyos anyagi depriváció (olyan személyek aránya, akik meghatározott kilenc fogyasztási tétel közül legalább négyről anyagi okok miatt lemondani kényszerülnek),
3. nagyon alacsony munkaintenzitás (olyan háztartásban élők aránya, amelyekben a munkaképes korú /18–59 éves/ háztartástagok a lehetséges munkaidejüknek csak kevesebb, mint ötödét töltik munkavégzéssel).

Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettnek azokat tekintjük, akik a három dimenzió közül legalább egyben érintettek.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek többségét érinti a relatív jövedelmi szegénység, másodsorban a súlyos anyagi depriváció, harmadik csoport nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban él.

Településünkön a mélyszegénység jelen van, ezt mutatja a munkanélküliségi ráta, továbbá az, hogy növekedést mutat az önkormányzati ellátásokat igénybe vevők száma.

A mélyszegénységben élők és a romák azonos célcsoportba való sorolásának oka, hogy a Magyarországon roma etnikum jelentős része mélyszegénységben, többször szegregátumokban él. Többnyire ez a két kategória fedi egymást, azonban ez a településen nem jellemző, tekintettel arra, hogy hivatalosan kijelölt szegregátum nincs a településen.

A mélyszegénység egy összetett jelenség, melynek legfőbb okai az alacsony iskolázottság, iskolai képzettség hiánya, valamint ezáltal kialakuló foglalkoztatottság hiánya. Sajnos ezen problémák fennállásának következtében a hátrányos helyzet újragenerálódása tapasztalható, ami a lakosság szempontjából megélhetési zavarokhoz vezet. Elmondható, hogy a mélyszegénység egyre több gyermeket érint. Ezért van szükség az esélyegyenlőség elérését célzó programok és intézkedések megvalósítására.

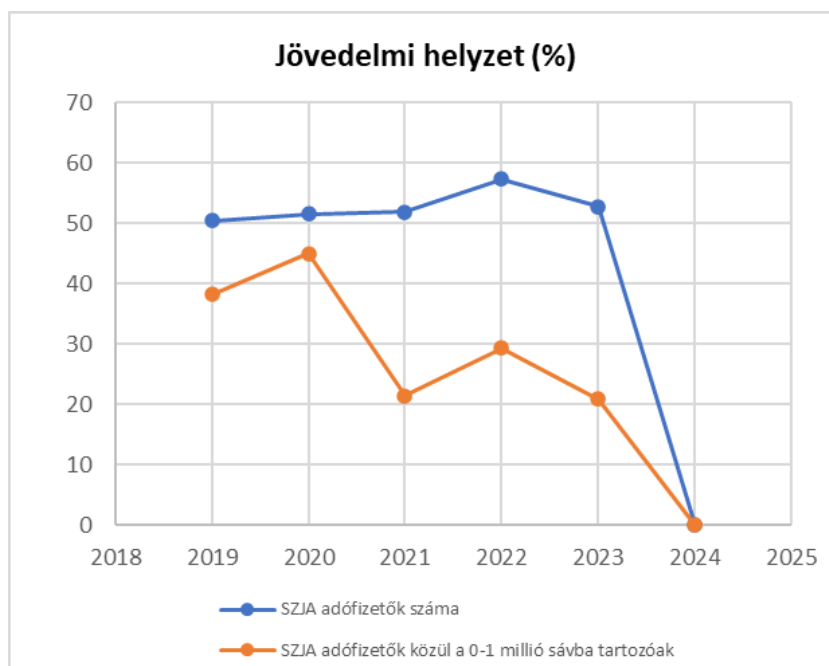
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A település lakosainak körében csak kis számban élnek roma családok. A teljes lakosság kevesebb, mint 10 %-a vallja magát roma nemzetiségűnek. Így tehát nagyobb jelentőségű konfliktus vagy esetleges elszigetelődés nem mutatkozik. Kimondható talán, hogy könnyen integrálódott így a roma lakosság. Vagyoni helyzetüket tekintve nem lehet különbséget tenni roma, illetve nem roma családok között, mivel sajnos ugyanolyan megélhetési problémáik vannak. A mélyszegénység valóban jelen van a településen, a lakosság többsége már ebbe a kategóriába sorolható. Ez leginkább az állandó munkahely hiányában alakult ki. A rendszeres jövedelem hiányában a segélyek nem elegendőek a mindennapi kiadásokra, melyből ugye gazdálkodni kell a havonta jelentkező számlákra is. Több családnál előfordul, hogy a hónap végére nem jut elegendő pénz az étkezésre. Ez jól észrevehető az óvodában, valamint az iskolában, hogy csak ott kapnak meleg ételt. Tehát kimondható, hogy a mélyszegénység nyilvánvalóan nem egy roma kérdés, mert ugyanúgy beletartoznak nem roma családok is. Mindent összevetve egyértelmű, hogy ezeknek, a

családoknak segítségre van szükségük, még hozzá munkahely megteremtésével, melyből állandó bevételt jelentő munkabérük keletkezne, ezzel is javulna az életszínvonaluk.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	50,37	38,24
2020	51,49	44,93
2021	51,85	21,43
2022	57,25	29,33
2023	52,76	20,90
2024	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A személyi jövedelemadó fizetők száma a vizsgált évek viszonylatában hullámzó, a bázisévhez képest csökkenést mutat, viszont az állandó népesség arányában mégis növekvés látszik egészen 2023-ig, amikor újból lecsökkent.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

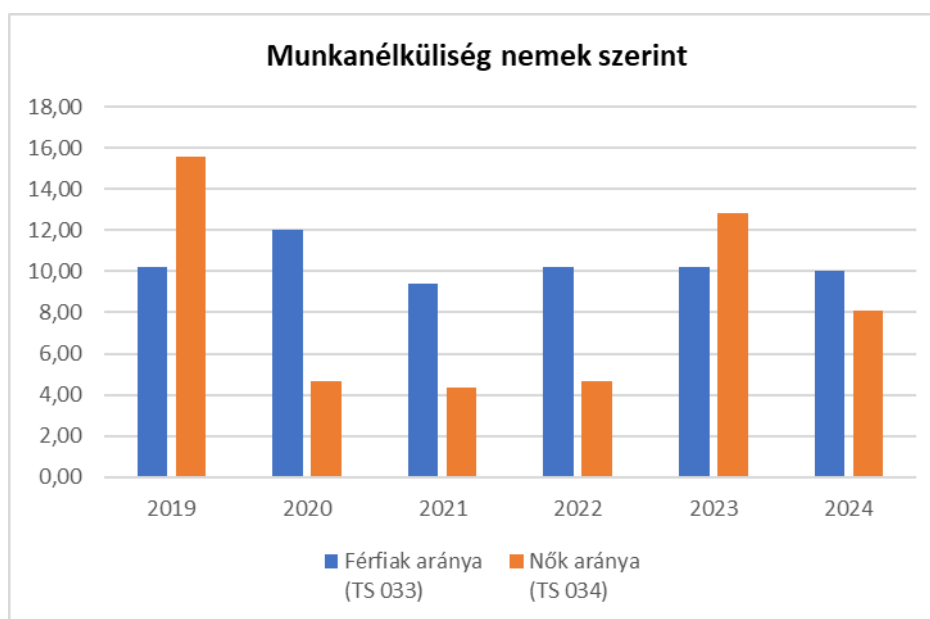
A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A 3.2.1. számú táblázatból kitűnik, hogy a nyilvántartott 15-64 éves álláskeresők körében a legtöbb évben a férfiak aránya magasabb, kivétel ez alól a 2019-es és a 2023-as év. A bázisévhez képest a nyilvántartott álláskeresők száma 3,82 százalékponttal csökkent, de a vizsgált időszak egészében az adatok hullámzóak, csökkeni kezd, majd újból növekvésnek indul, majd ismét lecsökken. Ez arra enged következtetni, a munkanélküliség problémája hosszútávon nem megoldott.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	10,20	15,56	12,88%
2020	12,00	4,65	8,33%
2021	9,43	4,35	6,89%
2022	10,20	4,65	7,43%
2023	10,20	12,82	11,51%
2024	10,00	8,11	9,06%

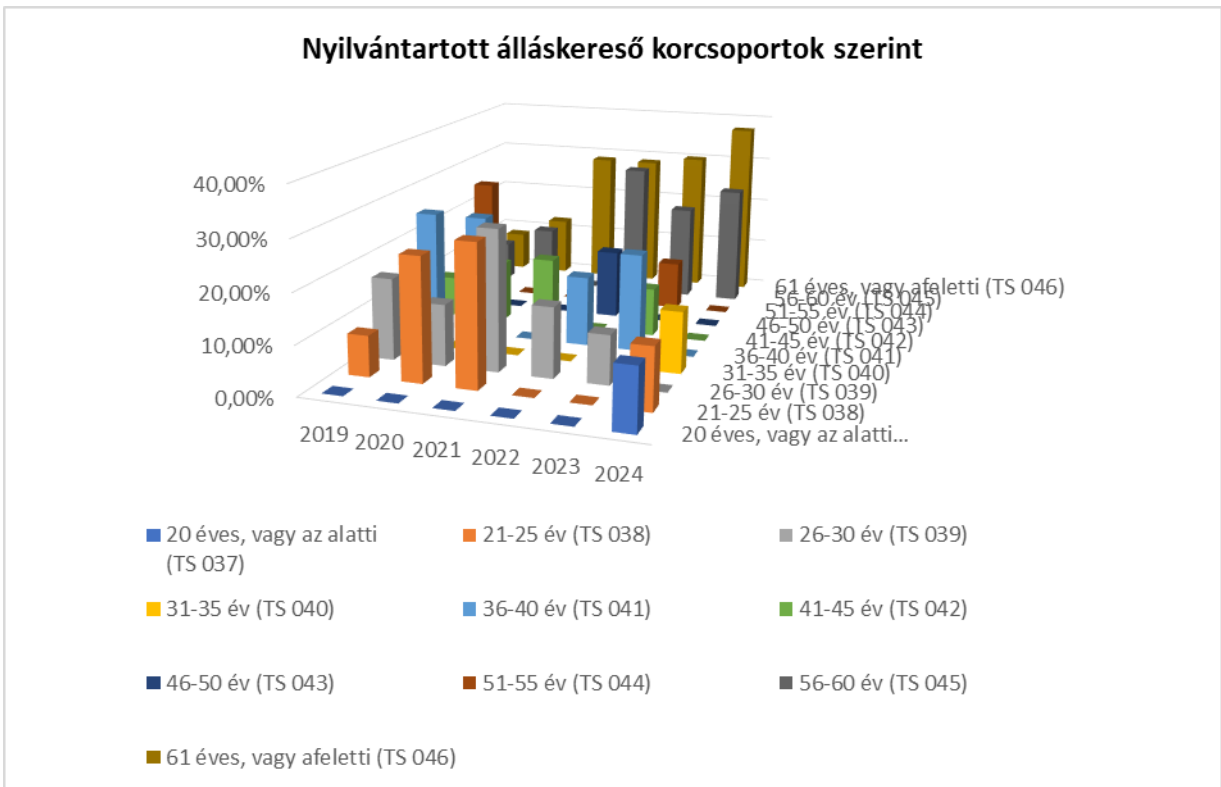
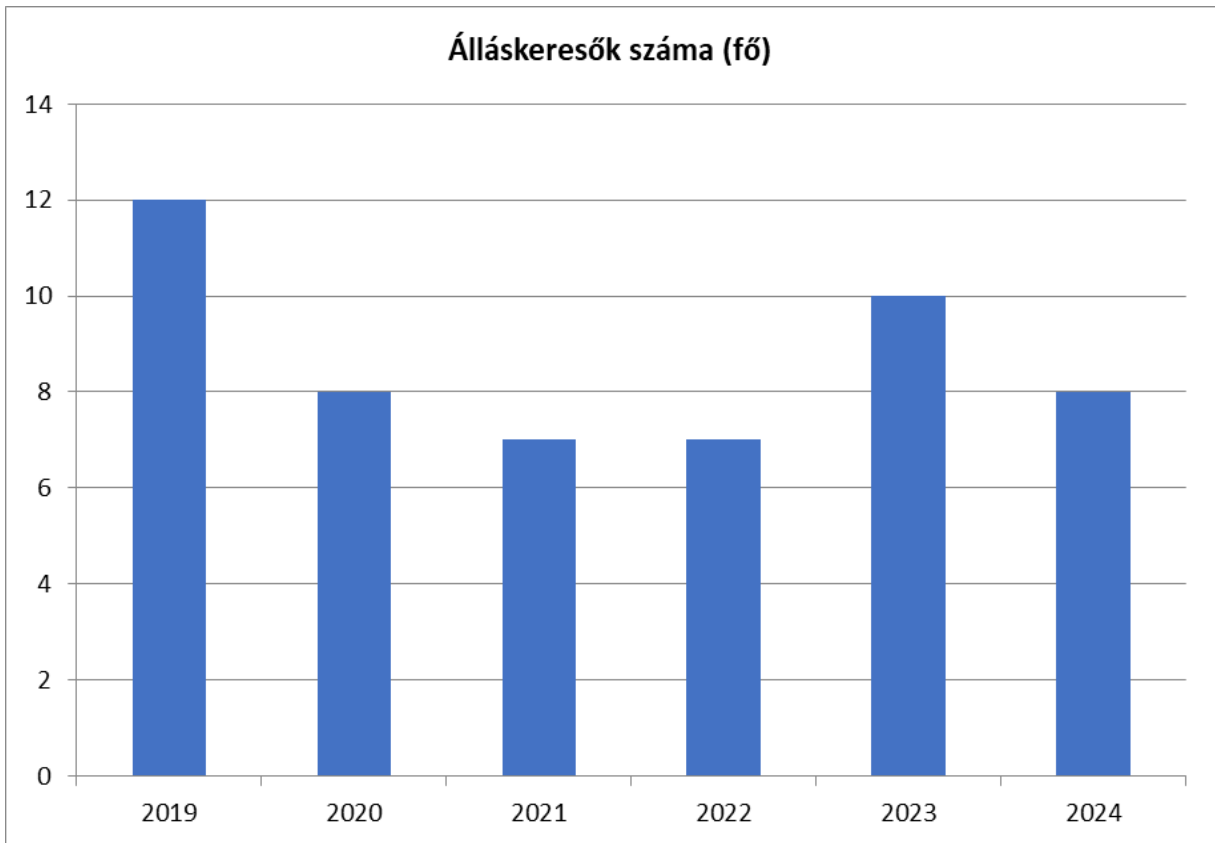
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.2. számú táblázat adatai azt mutatják, A bázisévhez (2019) képes jelentősen megnövekedett a nyilvántartott álláskeresők száma az 56-60 év feletti és a 61 éves, vagy afeletti korcsoportok körében. Ez azt jelenti, hogy az idősebbek körében jelentős problémát jelent a munkanélküliség. A 36-40 évesek korcsoportjában viszont jelentős csökkenés történt az álláskeresők számában. A diagram jól mutatja, hogy az álláskeresők száma a bázisévhez viszonyítva csökkent.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	12	8	7	7	10	8
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	2,00	2,00	0,00	0,00	1,00
	%	8,33%	25,00%	28,57%	0,00%	0,00%	12,50%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	2,00	1,00	1,00	0,00
	%	16,67%	12,50%	28,57%	14,29%	10,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	2,00	0,00	1,00	2,00	0,00
	%	25,00%	25,00%	0,00%	14,29%	20,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	8,33%	12,50%	14,29%	0,00%	10,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	0,00	2,00	2,00	2,00
	%	8,33%	12,50%	0,00%	28,57%	20,00%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	2,00	2,00	3,00	3,00
	%	8,33%	12,50%	28,57%	28,57%	30,00%	37,50%

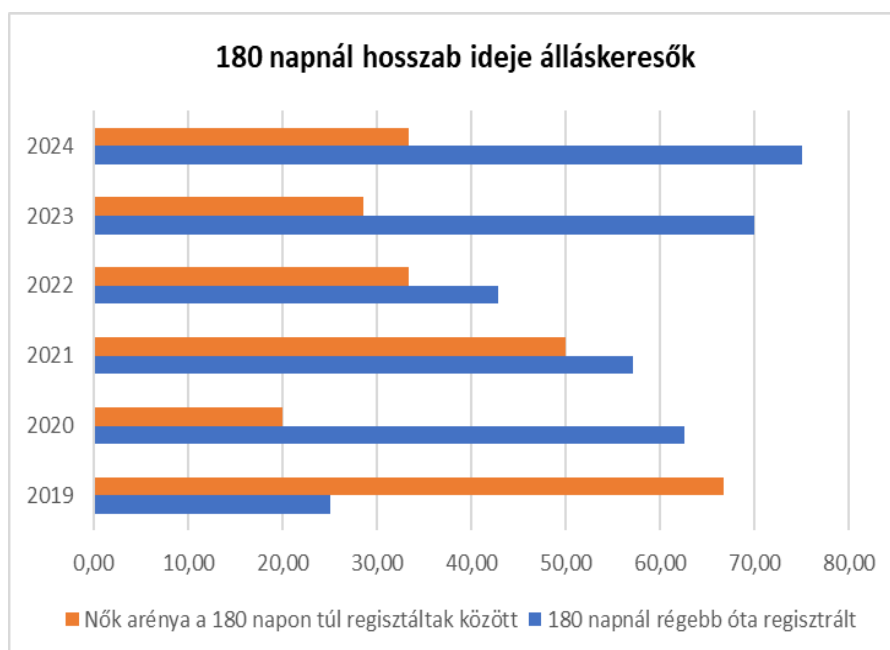
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.3. számú táblázat és a hozzá tartozó diagram azt mutatja, hogy míg a bázisévben a regisztrált munkanélküliek 25%-a volt 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartva, addig ez a szám 2024-re elképesztő mértékben, 75%-ra emelkedett. Ez arra enged következtetni, hogy az álláskeresőként való regisztráció sem képes gyorsan és hatékonyan tenni a munkanélküliségért, így ez tartós problémává válik sok ember számára. A nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül a bázisévben 66,67% volt, 2024-re ez a szám 33,33%-ra csökkent, vagyis szinte megfordult, tehát bár a nők között is sokan küzdenek az álláskereséssel, nagyobb részben a férfiakat sújtja ez a probléma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2019	25,00	66,67
2020	62,50	20,00
2021	57,14	50,00
2022	42,86	33,33
2023	70,00	28,57
2024	75,00	33,33

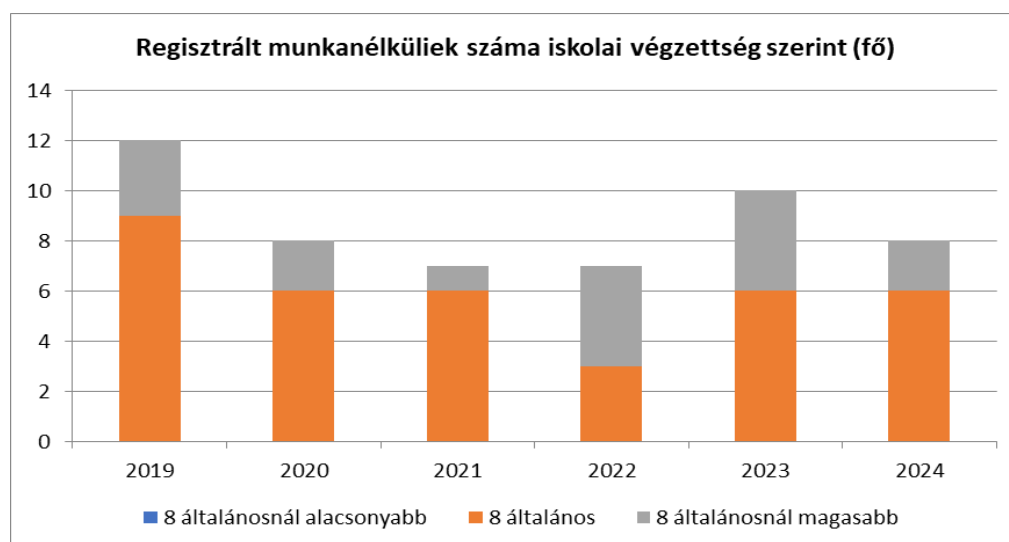
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	12	0	0,00%	9	75,00%	3	25,00%
2020	8	0	0,00%	6	75,00%	2	25,00%
2021	7	0	0,00%	6	85,71%	1	14,29%
2022	7	0	0,00%	3	42,86%	4	57,14%
2023	10	0	0,00%	6	60,00%	4	40,00%
2024	8	0	0,00%	6	75,00%	2	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők közül nincs regisztrált munkanélküli. Ennek oka valószínűleg, hogy az idősebb korosztályban találhatóak ezek a munkanélküliek és ők nem mentek el regisztráltatni magukat.

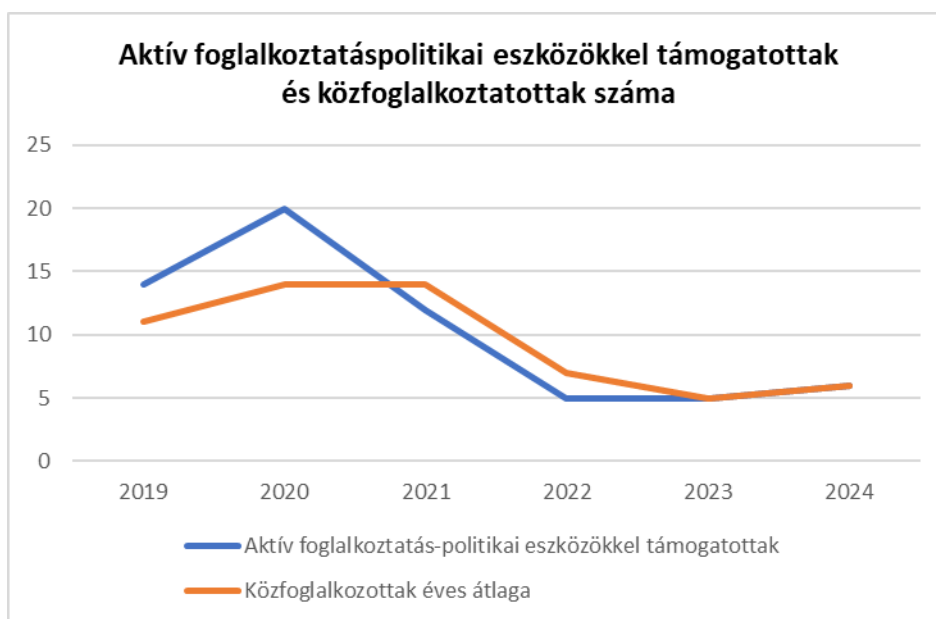
Ugyanakkor az is látszik, hogy a 8 általános végzettség sem elegendő a munkavállaláshoz, a regisztrált munkanélküliek legnagyobb hányada közülük kerül ki. Piacképes szakma nélkül nehéz elhelyezkedni.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A településen működik közfoglalkoztatás, azonban az elmúlt években változott a közfoglalkoztatási rendszer, így annyi embert lehet foglalkoztatni, amennyire a Munkaügyi Központ támogatást ad, ez a szám pedig a bázisévhez viszonyítva jelentősen lecsökkent. Ez látható is, az alábbi táblázatból, hogy változik a közfoglalkoztatottak száma. Jellemzően a mezőgazdasági program működik jól a faluban, melyből jelentős bevételre is szert tudnak tenni.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	14	11
2020	20	14
2021	12	14
2022	5	7
2023	5	5
2024	6	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen nagyobb vállalkozás nem található, mely munkalehetőséget tudna biztosítani a népességnek. Így tehát mindenképpen utazással lehet csak eljutni a munkahelyekre. A tömegközlekedés sajnos nagyon problémás. Két vagy több műszakos rendben nem is tudnak dolgozni járni a rossz tömegközlekedés miatt. A vonatközlekedés évekkkel ezelőtt megszűnt, így tehát csak az autóbusz vehető számba.

Sajnos a tömegközlekedési eszközökkel nagyon nehéz eljutni a megyeszékhelyre, ugyanis a vonatközlekedést évekkkel ezelőtt teljesen megszüntették, a buszjáratok meg nagyon ritkán járnak.

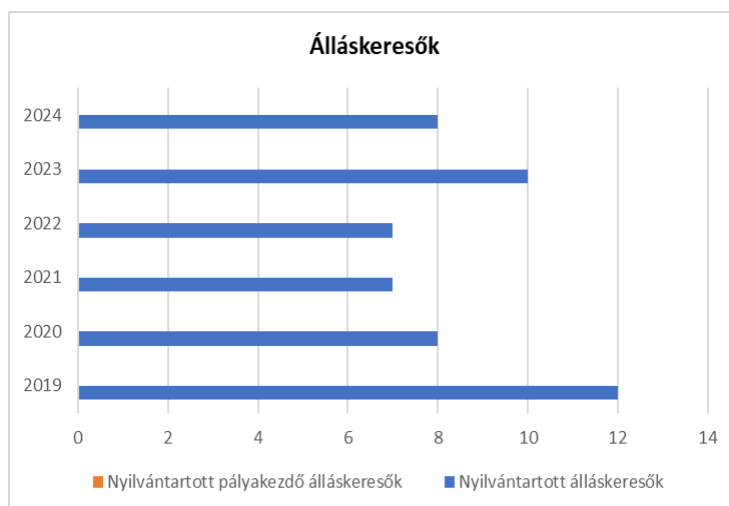
Naponta körülbelül 3 busz megy át a falun. A legközelebbi város Sellye, mely autóval 10 perc, busszal 10-15 percre van. Tehát a kis távolság ellenére is nehézkes az utazást megoldani mondjuk busszal, ezért sok esetben a falugondnok áll a lakosok rendelkezésére, amikor is hozza-viszi az embereket Sellyére a Járási Hivatalba vagy a Munkaügyi Kirendeltségre esetleg az Ormánsági Egészségügyi Centrumba.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	12	0
2020	8	0
2021	7	0
2022	7	0
2023	10	0
2024	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Nem áll rendelkezésünkre erre vonatkozó adat. Azonban a jövőre vonatkozóan nagyobb hangsúlyt kell fektetni a felnőttképzésre, mellyel versenyképes bizonyítványt tudnak szerezni az álláskeresők között.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nincs ilyen jellegű foglalkoztatás.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs róla tudomásunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

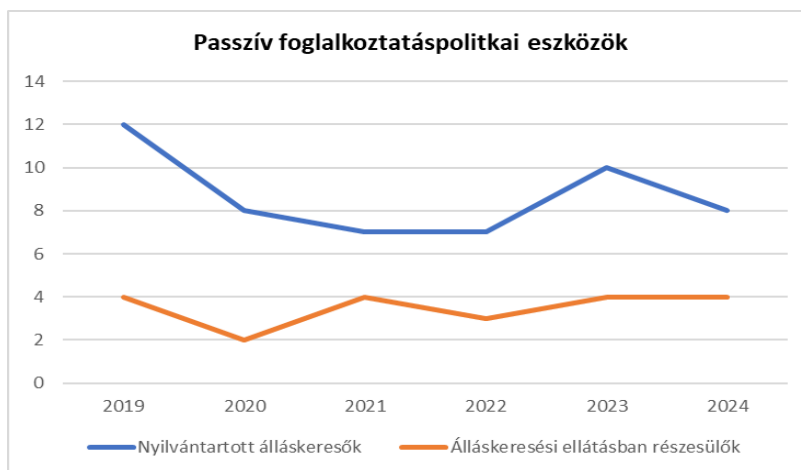
Az önkormányzat jelenleg nem rendelkezik olyan számítógép-parkkal, amely lehetőséget biztosítana a településen élők digitális ismereteinek megszerzéséhez. A digitális ismeretek megszerzésére a gyermekek és fiatalok az általános-, illetve a középiskolákban van lehetősége. Ez a témakör a településen élő 45 év feletti korosztály azon részét érintené, akiknek a munkaerőpiacon való elhelyezkedés érdekében szükség lenne az alapvető digitális kompetenciák elsajátítására. Részleges eredményeket tud felmutatni e területen a helyi könyvtár, de kapacitásai szűkösek. A település országos képzési programokhoz tudna csatlakozni annak érdekében, hogy a résztvevők megfeleljenek az információs társadalom legalapvetőbb elvárásainak, azaz a résztvevők alap szinten tudják használni a számítógépet és az internetet, javítva ezáltal a munkaerő-piaci lehetőségeiket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A 3.3.1. számú táblázat adatai alapján a nyilvántartott álláskeresők száma a bázisévhez képest csökkent, de 2020 óta lassú emelkedést mutat. Az ellátásban részesülők száma a vizsgált időszakban hullámzó.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai				
I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	12	13,95%	4	33,33%
2020	8	9,76%	2	25,00%
2021	7	7,45%	4	57,14%
2022	7	7,69%	3	42,86%
2023	10	10,99%	4	40,00%
2024	8	9,20%	4	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

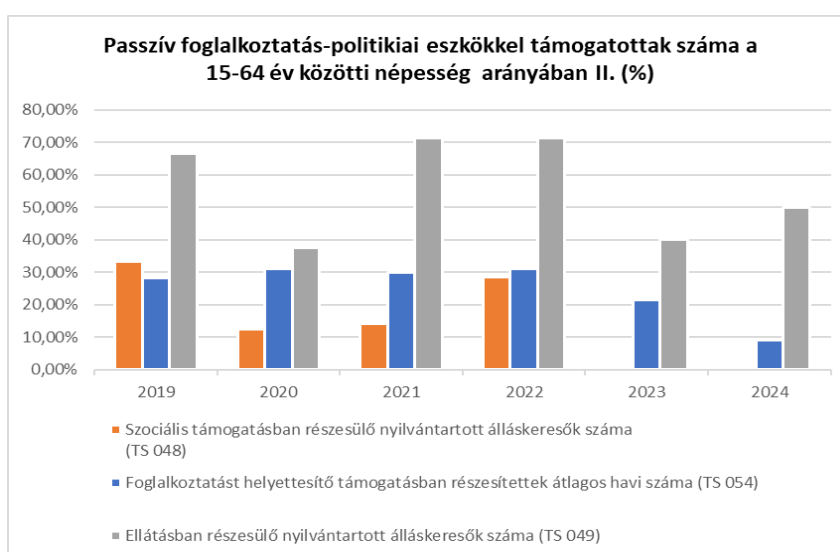

A 3.3.2. számú táblázat és a hozzá tartozó diagram jól mutatja, hogy a bázisévhez képest csökkenő tendencia jellemzi a szociális támogatásban részesülőket, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítetteket, így pedig az ellátásban részesülők számát.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	4	33,33%	3	28,17%	8	66,67%
2020	1	12,50%	2	31,00%	3	37,50%
2021	1	14,29%	2	29,86%	5	71,43%
2022	2	28,57%	2	31,00%	5	71,43%
2023	0	0,00%	2	21,60%	4	40,00%
2024	0	0,00%	1	9,13%	4	50,00%

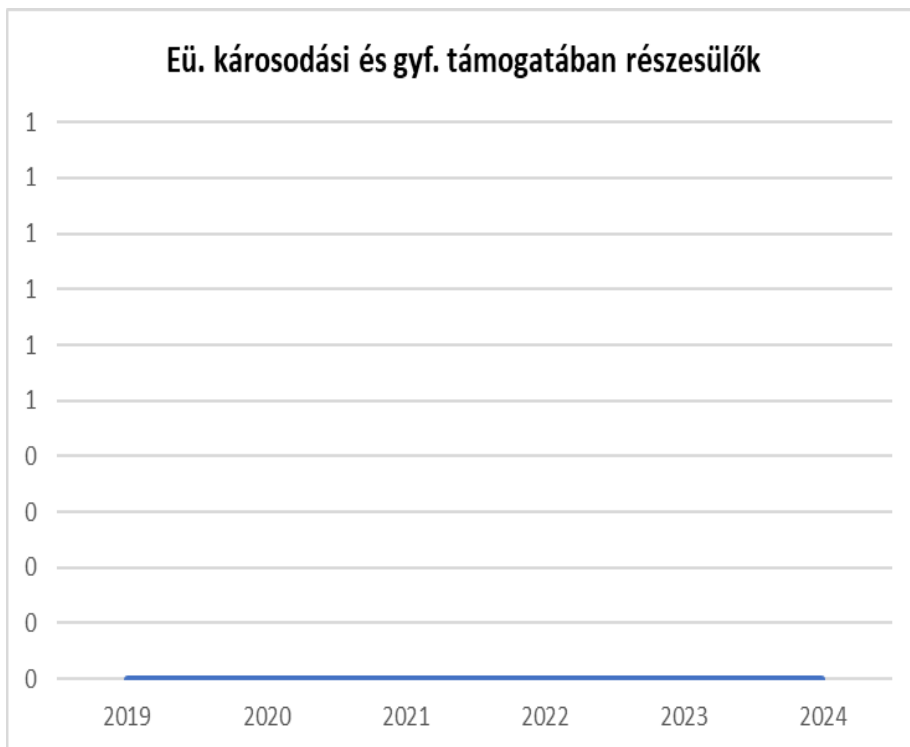
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.3. számú táblázat adataiból kiderül, hogy egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesített személy a vizsgált időszakban nem volt.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH

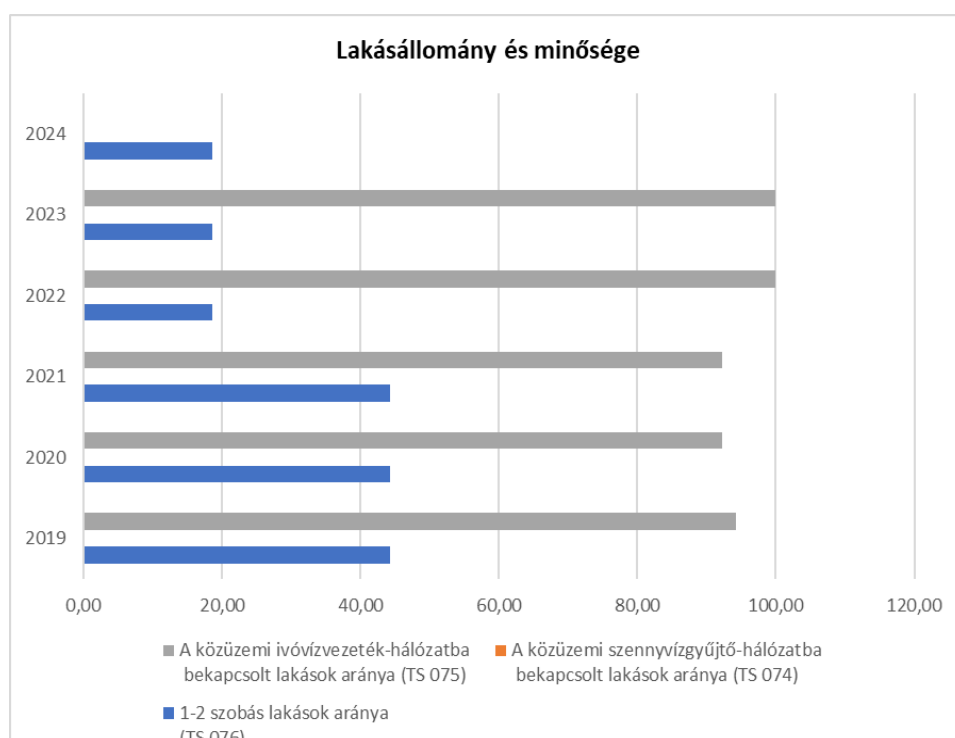
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A 3.4.1. számú táblázatból látszik, hogy a bázisévhez képest a lakásállományok száma és az 1-2 szobás lakások aránya csökkent. A közüemi ivóvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2022-re elérte a 100%-ot.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	52	0	0,00	44,23	0,00	94,23
2020	52	0	0,00	44,23	0,00	92,31
2021	52	0	0,00	44,23	0,00	92,31
2022	43	0	0,00	18,60	0,00	100,00
2023	43	0	0,00	18,60	0,00	100,00
2024	43	0	0,00	18,60	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat bérlakással nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzatnak nincs lehetősége szociális lakhatás elősegítésére.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

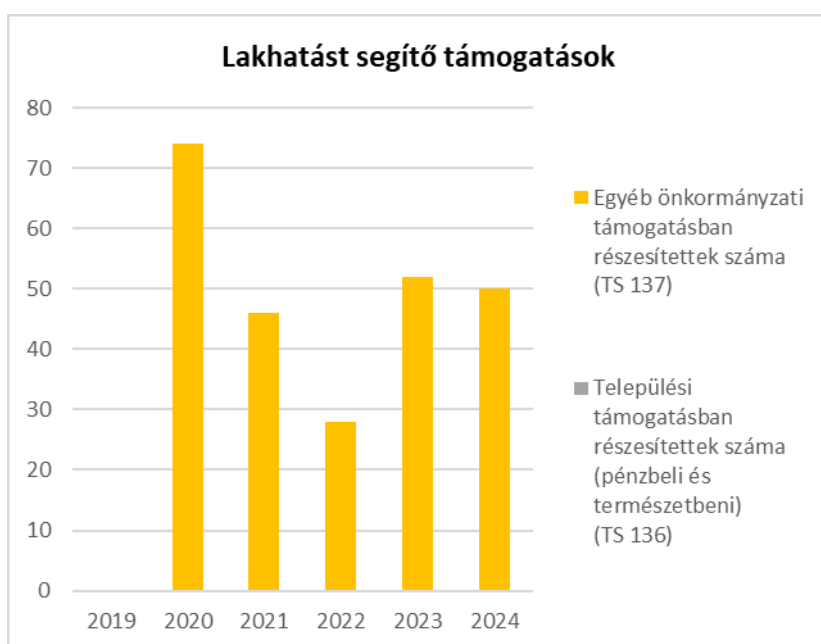
Az önkormányzat nem rendelkezik egyéb lakáscélú ingatlannal.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat a megfelelő jogosultsági feltételeknek megfelelő családok részére nyújt települési támogatást.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	0
2020	n.a.	74
2021	n.a.	46
2022	n.a.	28
2023	n.a.	52
2024	n.a.	50

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottság, sajnos a lakosság 30-40%-át érinti. Azonban az önkormányzat sajnos nem tud semmiféle adósságcsoökkentési támogatást nyújtani a rászoruló családoknak.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A településen nincsenek telepek, sem szegregátumok.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A településen nincsenek telepek, sem szegregátumok.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem jellemző a településre.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen évek óta kiváló a házi és gyermekorvosi szolgáltatás. A háziorvosi körzethez tartozó települések 2026. január 1. óta tartós helyettesítés keretében látják el az egészségügyi alapellátással kapcsolatos kötelező feladatokat. A háziorvosi rendelő Csányoszró településen található, melynek megközelítésében a falugondnok áll rendelkezésre. A védőnői szolgáltatás szintén Csányoszróon keresztül történik. A védőnő heti rendszerességgel tart családlátogatást a településen élő családoknál.

A 3.6.1. számú táblázat azt mutatja, hogy közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező a vizsgált időszakban nem volt. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Ápolási díjban 2019-ben senki nem részesült, 2020-ban 0,91 fő, 2021 és 2023 között 1 fő, 2024-ben pedig 0,19 fő részesült.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	0	0	0	0	0,00
2020	0	0	0	0	0	0,91
2021	0	0	0	0	0	1,00
2022	0	0	0	0	0	1,00
2023	0	0	0	0	0	1,00
2024	0	0	0	0	0	0,19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenciós és szűrőprogramok leginkább a városokban érhetőek el. Legközelebbi város Sellye (10 km), ahol pár évvel ezelőtt egy nagyon modern egészségügyi központ épült fel, de akár Pécsen (45 km) is hozzáférnek a szűrőprogramokhoz. Ezek megközelítése a távolság miatt vagy saját autóval, vagy falubusszal közelíthető meg, ugyanis a távolsági buszjáratok ritkán mennek arra.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés szintén Sellyén (10 km) vagy Pécsen (45 km) érhető el. Ezek megközelítése szintén, ugyanúgy ahogy az előző pontban említésre került.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodai étkezést a csányoszrói óvoda a magyarmecskai konyháról vásárolt élelmiszerrel látja el. Az étkezést állami normatívából kell megvalósítani, mely korántsem lenne elegendő arra, hogy csak egészséges zsír- és szénhidrátmentes ételeket készítsenek a gyerekeknek. Viszont az étrend összeállításakor természetesen odafigyelnek arra, hogy megfelelő és laktató ételhez jussanak hozzá a gyermekek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen különböző sportprogramok hozzáférésehez nincs lehetőség. Jelenleg egy sportpályával rendelkezik a falu, viszont az sem alkalmas már sportolásra. Így a gyerekeknek leginkább csak iskolai szinten van lehetőségük részt venni különböző foglalkozásokban. Ezekből, a problémákból adódóan a település vezetősége nagyon fontosnak tartja, hogy tegyen e probléma ellen, és mindenképpen felújítsa a sportpályát, valamint fejlessze, hogy a gyerekeknek több sportolási lehetőségük legyen.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek számára lehetőség van elmenni a 2 km-re lévő csányoszrói Idősek Klubjába, ahol is nappali ellátást lehet igénybe venni, viszont ezt a lehetőséget nem sok idős használja ki. A családok és gyermekek számára pedig rendelkezésre áll a Baksa Térségi Család- és Gyermejköltségi szolgálat, melynek munkatársai rendszeresen tartanak családlátogatásokat.

g) drogvédelem szolgáltatások;

Nagycsány községben nem érhető el drogvédelem szolgáltatás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az eddigi visszajelzések alapján nem történt hátrányos megkülönböztetés a településen lakók között.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációra nincs lehetősége az önkormányzatnak bármennyire is szeretné.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Nagycsány községben népkonyha nem működik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A településen, egy épületen belül található meg a kultúrház, valamint a könyvtár is. A kultúrházban szokott megrendezésre kerülni évente egyszer a jelmezbál, nőnap, falunap. Az épület felújításra szorul, így tehát jövőbeli célként megjelölhető.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A korábbiakban már szót ejtettünk arról, hogy a településen élőkre nem jellemző az etnikai konfliktus.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi összetartozás leginkább a rendezvények szervezésekor valósul meg, mikor is a falu lakói együttes munkával szerveznek meg pl.: egy falunapot. De mivel kis településről van szó a szolidaritás, megmutatkozik abban is, hogy a lakosok/szomszédok figyelnek egymásra, segítik egymást a bajban.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen kizárólag a roma nemzetiségű lakosok élnek, Nagycsányban nemzetiségi önkormányzat nem működik. Nemzetiségi rendezvények külön nem kerülnek szervezésre.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Nagycsányban a lakossági önszerveződés formái nem alakultak ki, egyesület, alapítvány nem működik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Jövedelmi problémák miatti higiéniai hiányok, étkezési problémák	Szociális földprogramos pályázatok, mellyel a lakosok vetőmagokhoz vagy gyümölcsfákhoz juthatnak.
Közösségi színterek (kultúrház, könyvtár, játszótér) elavultsága	E színterek felújítása, bővítése több lehetőséget nyújtanak a lakosok számára.
A lakónépesség 30-40 %-a eladósodott	Adósságkezelő tanácsadás a családsegítő szolgálaton keresztül.
A hideg, téli hónapokban a lakosság tüzelője elfogy	Szociális tűzifa program, települési tűzifa támogatás.
A gyermekvállalási kedv csökken, a település elöregedik, a fiataloknak nincs elég tőkéjük lakásvásárláshoz	Szociális lakásprogram indítása.
Alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők magas száma	Az iskolai lemorzsolódás csökkentése, szakképzettség megszerzése, illetve a munkaerőpiaccal összhangban felnőttképzésbe delegálás.
Alkoholproblémák	A függőségéből való kikerülés segítése helyi szervezésű előadásokkal, családsegítő szolgálattal, egyéb szervekkel, egészségügyi intézményekkel való szorosabb együttműködés keretében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	69	62	131	52,67%	47,33%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				3,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	11	6	17	8,40%	4,58%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	5	9	3,05%	3,82%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

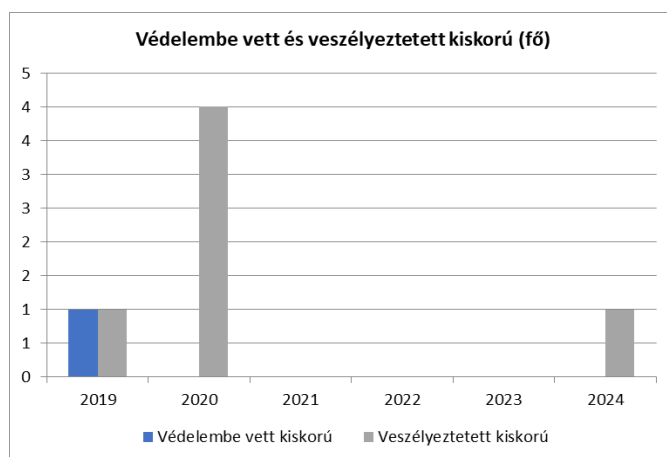
Fenti táblázat adatai alapján elmondható, hogy a 0-2 éves korosztály az állandó lakónépesség alig több, mint 3%-át teszi ki, mely nem nagyon biztató, és azt jelenti, hogy a településen a gyermekvállalási kedv alacsony. A 0-14 éves korosztály közel 13% ami szintén kevés, a 15-17 évesek aránya 6,87%.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A 4.1.1. számú táblázat adatai alapján azt mondhatjuk, hogy kevés a védelembe vett veszélyeztetett gyermekek száma. A településen 26 fő gyermek él. 2019 óta nem volt a településen védelembe vett gyermek. A veszélyeztetett kiskorúak száma 1.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	1	1
2020	0	4
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

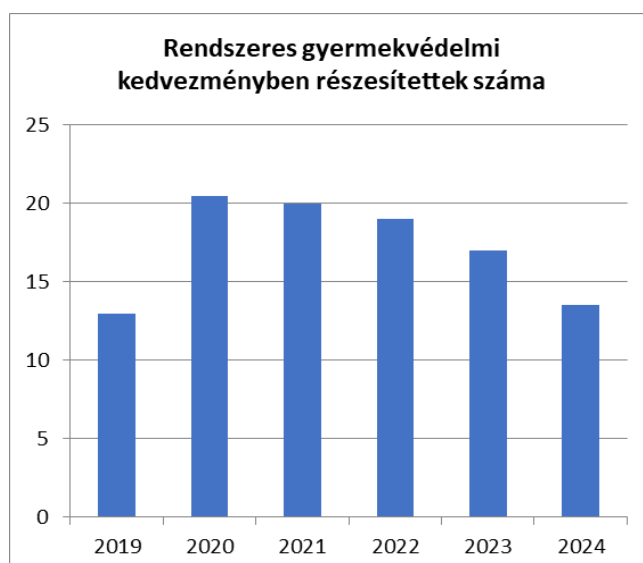

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Abban a családban, ahol a szociális helyzet indokoltá teszi, a családokat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítik. A 4.1.2. számú táblázat és a hozzá tartozó diagram szemlélteti, hogy a vizsgált időszakban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2020-ban tetőzött, onnantól kezdve folyamatos csökkenő tendenciát mutat.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	13
2020	21
2021	20
2022	19
2023	17
2024	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

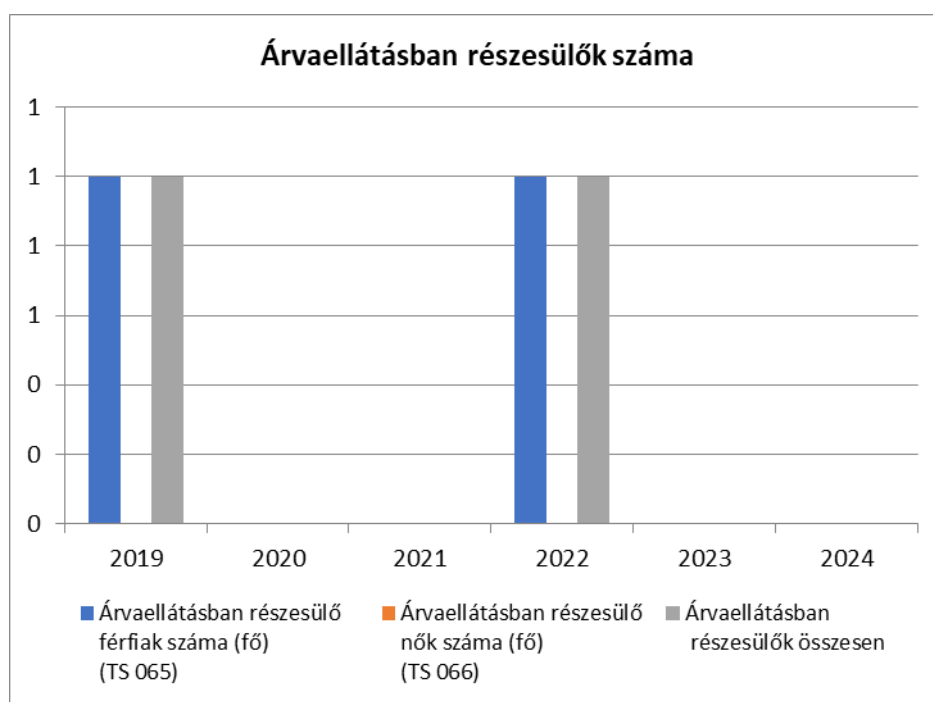

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A helyi juttatások közül a településen rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kapnak a gyerekek, mellyel kedvezményesen jutnak étkezéshez az iskolában, valamint az óvodában. Iskolakezddéskor pedig kedvezményes áron vagy akár ingyen is hozzájuthatnak a szükséges iskola felszerelésekhez, tankönyvekhez.

A 4.1.3. számú táblázat adatai alapján a településen élők közül a vizsgált időszakban csak 2019-ben és 2022-ben részesültek árvaellátásban, ez 1-1 főt jelent. 2023 óta senki sem részesült benne. A települési egy vagy nulla fő mélyebb következtetés levonására nem alkalmas.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	1	0	1
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	1	0	1
2023	0	0	-
2024	0	0	-

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Azoknak a gyerekeknek a többsége, akik gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, kedvezményes iskolai étkezésben részesülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs ilyen gyermek a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nagycsány községben magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért gyermek nem él.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

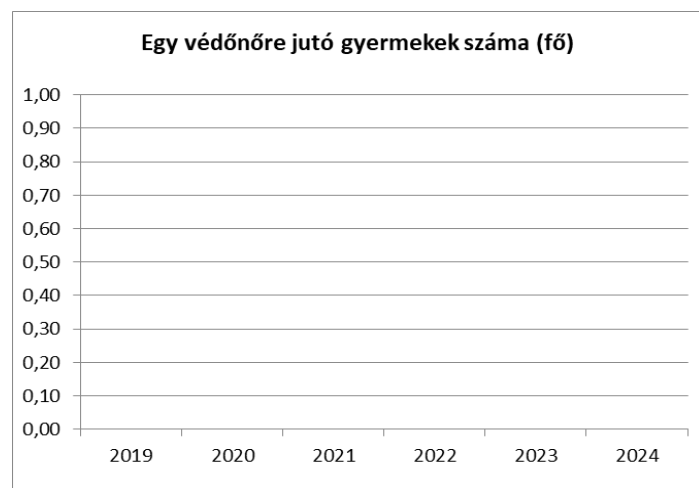
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgáltatást Csányoszró és Besence községgel együtt tartja fent. A védőnő rendszeresen tart családlátogatásokat a településen.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
2024	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

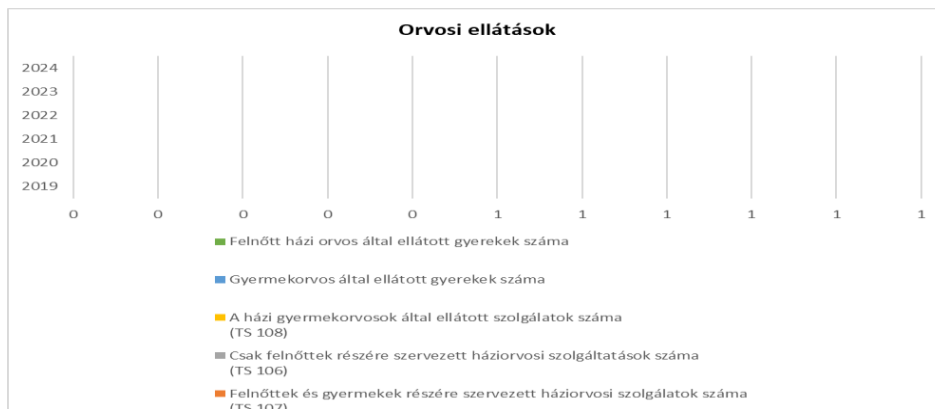

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermek és felnőtt orvosi ellátást ugyanaz a házi orvos látja el. Így tehát a gyermekorvosi ellátás szintén Csányoszróban vehető igénybe. A szakellátások viszont Sellye, Siklós, illetve Pécs városában működnek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.
2024	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A csányoszrói óvodában, melybe a nagycsányi gyermekek járnak, rendelkezésre állnak a megfelelő szakemberek, mint pl.: logopédus, melyek rendszeresen kijárnak az óvodába, így tehát a gyermekeknek nem kell utazniuk különféle foglalkozásokra.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

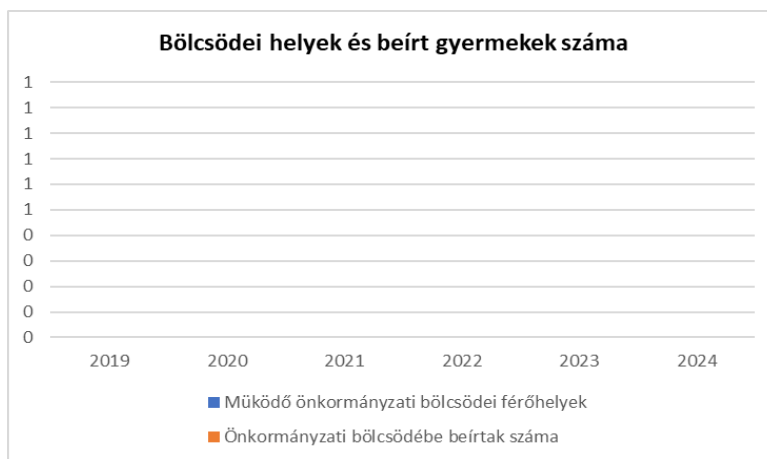
A Baksa Térségi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat keretében működik a gyermek- és családsegítő szolgálat. A szolgálat munkatársa rendszeresen felkeresi az érintett családokat.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Bölcsőde és családi napközi nincs a településen.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

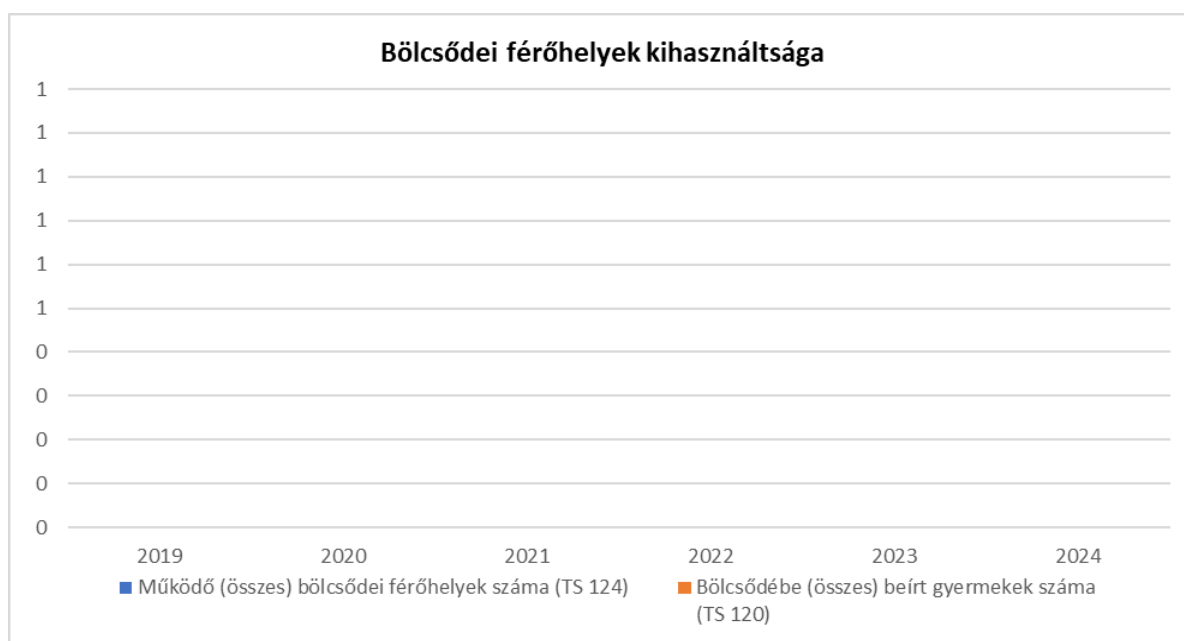
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Nagycsány községben nincs védelembe vett gyermek.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Amennyiben családi okok miatt alakul ki veszélyeztettség, illetve váratlan krízishelyzet a megyeszékhelyen működő anyaothonban tudnak szállásra, menedékre találni.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen különböző sportprogramok hozzáféréséhez nincs lehetőség. Jelenleg egy sportpályával rendelkezik a falu, viszont az sem alkalmas már sportolásra. Így a gyerekeknek leginkább csak iskolai szinten van lehetőségük részt venni különböző foglalkozásokban. Ezekből, a problémákból adódóan a település vezetősége nagyon fontosnak tartja, hogy tegyen e probléma ellen, és mindenképpen felújítsa, valamint fejlessze, hogy a gyerekeknek több sportolási lehetőségük legyen.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A tanidőben a gyermekek az iskolákban, óvodában részesülnek gyermekétkeztetésben. Hétvégi szinten nincs étkeztetés, szünidőkben pedig van szünidei gyermekétkeztetés.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nagycsány község nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú, azaz roma és nem roma gyermekek között, és a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek között sem. Amennyiben az önkormányzat települési rendezvényt, pl. gyermeknapot szervez, azon minden gyermek egyenrangúan, azonos feltételek mellett részt vehet.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Településünkön nincs adat arról, hogy hátrányos megkülönböztetés lenne.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A gyermekjóléti szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami

információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából és eseti gondozásból áll. Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik. Az általános iskolai oktatásban az SNI gyermekek számára elérhető az integrált nevelés és a gyógypedagógiai oktatás. A hátránykompenzáló juttatások – tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási, nevelési intézményekben történő részvételére – minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

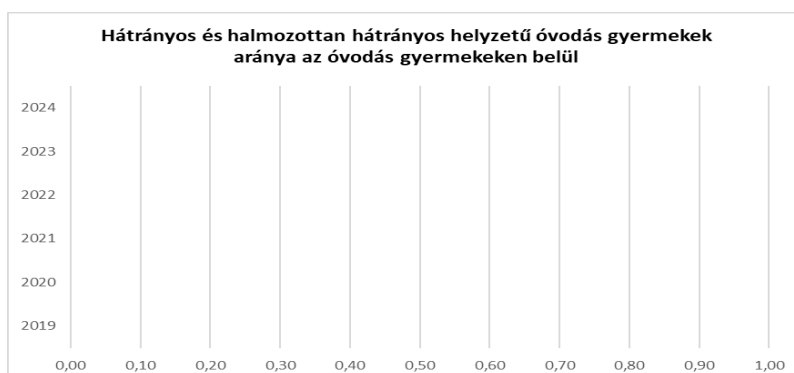
- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A hátrányos helyzetű gyermekek részére gyermekvédelmi kedvezmény jár, mely kedvezményes étkezésre jogosítja fel a gyermekeket, mind az óvodákban mind az iskolákban egyaránt.

Az csányoszrói óvoda felújítása során az önkormányzat figyelembe vette azt is, hogy olyan beruházás valósuljon meg, mellyel a gyermekek fejlődését, fejlesztését biztosítsa. Integrációs felkészítés Pedagógia Rendszer (IPR) működik az óvodában, mely során olyan készségfejlesztő alkalmakat rendeznek, ahol a gyerekek egyéni képességét, tehetségét tudják kibontakoztatni és fejleszteni.

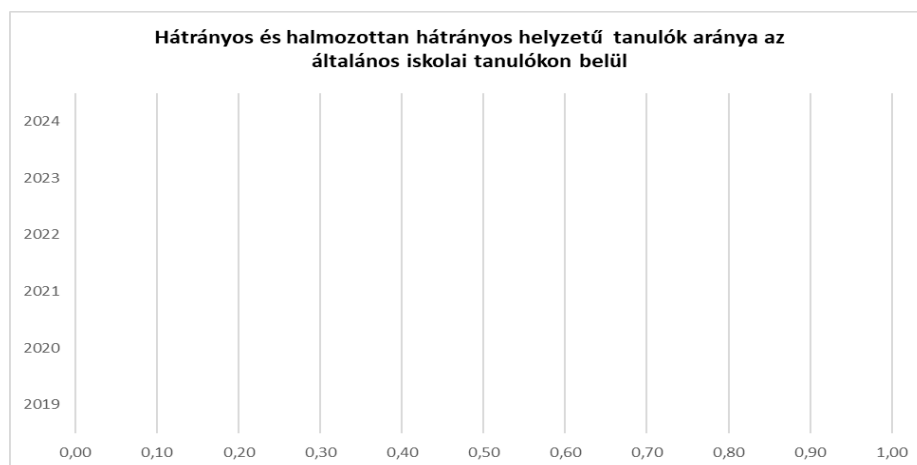
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.
2022	0	0	n.a.
2023	0	0	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	0	n.a.
2023	n.a.	0	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4 a) 4. számú táblázat adatai szerint a hátrányos helyzetűek száma hullámzó. 2019-ben volt a legkevesebb (4 fő), a legtöbb 2020-ban volt (20 fő). 2024-ben 7 fő. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma a bázisévben volt a legmagasabb (5 fő). 2024-ben egy fő sem volt.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	4	5
2020	14	5
2021	20	2
2022	16	3
2023	16	2
2024	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

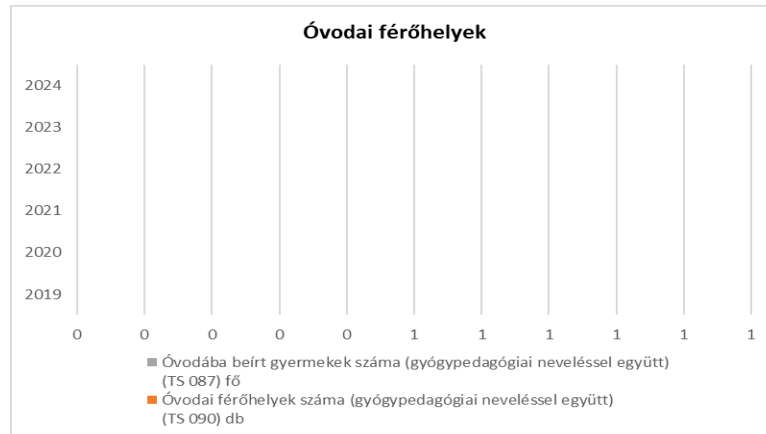
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Sellyén és Pécselt vehetők igénybe ilyen szolgáltatások.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A nagycsányi diákok egyrészt járhatnak Sellyére a Kiss Géza Magyar-Horvát Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskolába, valamint a Drávafokra a Pécsi Református Kollégium Drávafoki Csikesz Sándor Általános Iskolába.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Sajnos pozitív diszkriminációra nincs lehetőség.

A 4.4.6. számú táblázatból kiderül, hogy 2024-ben 13 fő részesült szünidei étkeztetésben.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	10
2020	n.a.	n.a.	n.a.	20
2021	n.a.	n.a.	n.a.	19
2022	n.a.	n.a.	n.a.	18
2023	n.a.	n.a.	n.a.	16
2024	n.a.	n.a.	n.a.	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidős programok hiánya	A település központi játszóterének, sportpályájának fejlesztése, korszerűsítése.
A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulási problémái	Szülők tájékoztatása, bevonása, tanoda program, vagy korrepetálás megszervezése, motivációt segítő programok
Nincs a településen olyan szolgáltatás, amely a 0-3 éves korú gyermekek nappali elhelyezését biztosítani tudná, ez sok esetben a nők munkába helyezését is akadályozza.	A 0-3 éves korú gyerekek napközbeni elhelyezésére vonatkozó igényfelmérés a Csányoszrói Közös Önkormányzati Hivatal fenntartó önkormányzatok közigazgatási területén. A jelentkező igények alapján mini bölcsőde, bölcsőde létrehozására vonatkozó szakmai program és a működtetésre vonatkozó költségvetés elkészítése. A működtetéshez szükséges forráslehetőségek felkutatása.
A sellyei kistérség területén működő gyermekjóléti szolgálat szakdolgozói létszáma alacsony, munkatársai leterheltek, kevés idő jut egy-egy gyermek gondozására.	Nagycsány Község Önkormányzata kezdeményezi a kistérségi gyermekjóléti ellátásban dolgozó szakemberek számának a jelentkező szükségletekhez igazodó növelését.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Statisztikai adatok is igazolják azt, hogy a nők helyzete igencsak ellentmondásos ma Magyarországon. Míg ugyanis életesélyük sokkal jobbak, mint a férfiaké, az oktatásban sokkal aktívabbak, ugyanakkor jóval leterheltebbek, s anyagilag legalábbis jóval kevésbé elismertek, mint az erősebbnek kikiáltott nem. Magyarország a 65. azon a Gazdasági Világforum által készített, 115 országot tartalmazó rangsorban, amely a nemi egyenjogúságot vizsgálja több megközelítésben is. A jelentés a gazdasági lehetőségeket, a felsőoktatásban való részvételt, a politikai döntéshozatalhoz való hozzáférést és az egészségi állapot különbségeit veti egybe. Az életesély tekintetében a nők születésekor várható élettartama jelenleg 78 év, ami nyolc évvel hosszabb, mint a férfiaké. Ennek oka többek között az, hogy életmódjukban egészségtudatosabbak, testi vagy lelki gondjaikkal hamarabb fordulnak orvoshoz, mint a férfiak. Az oktatásban is a nők viszik a prímet. A mai magyar jelzőszámok szerint ugyanis a tanulást a férfiak könnyebben feladják, mint a nők. Mindezzel együtt is a munkaerő-piacon a nők kevésbé vannak jelen, mint a férfiak. A foglalkoztatás aránya körükben 49,9 %-os, 11,2 százalékponttal elmaradva a férfiakétól. Míg az Európai Unióban a 15-64 éves férfiak 73 %-ának, illetve a nők 59 %-ának van jövedelemszerző foglalkozása, addig Magyarországon ez az arány mindkét nem esetében elmarad az uniós átlagtól. Tény persze, hogy a nők munkaerő-piaci esélyeit jelentősen befolyásolják a családi kööttségeik, így részmunkaidős munkát zömében a kisgyermeket nevelő anyák vállalnak. A nők és a férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább támogatott igazságtalanság. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a nőket, kiemelt célcsoportként kell kezelni.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

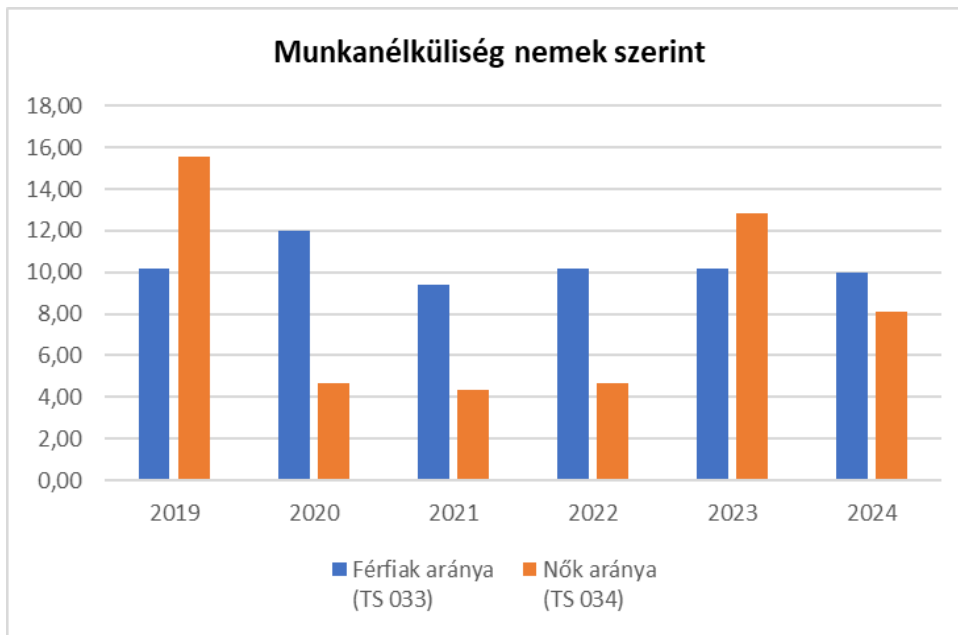
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nyilvántartott munkanélküliek száma a vizsgált években növekedett. A legtöbb évben magasabb a nők aránya az álláskeresők között. A tartósan munkanélküliek között is a nők aránya a magasabb.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

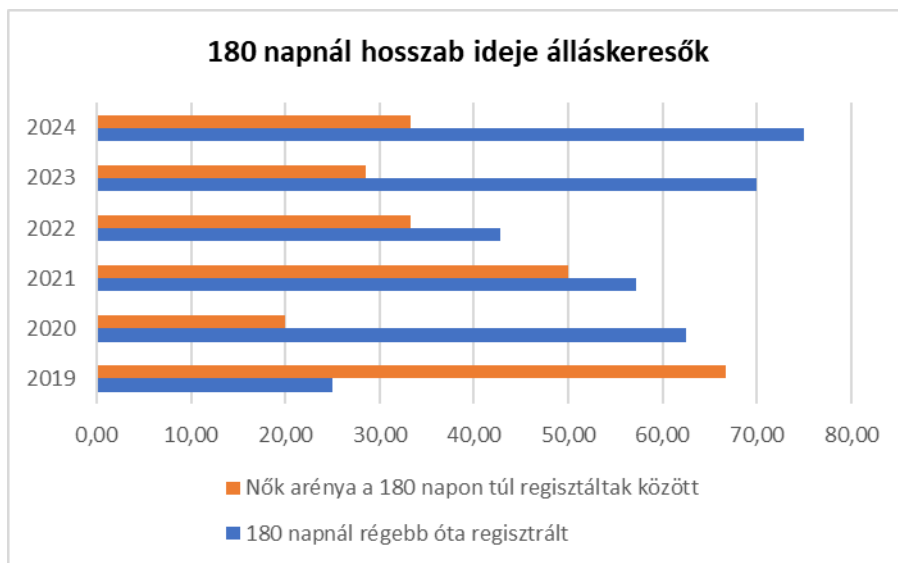
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	10,2	15,56	12,88%
2020	12	4,65	8,33%
2021	9,43	4,35	6,89%
2022	10,2	4,65	7,43%
2023	10,2	12,82	11,51%
2024	10	8,11	9,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

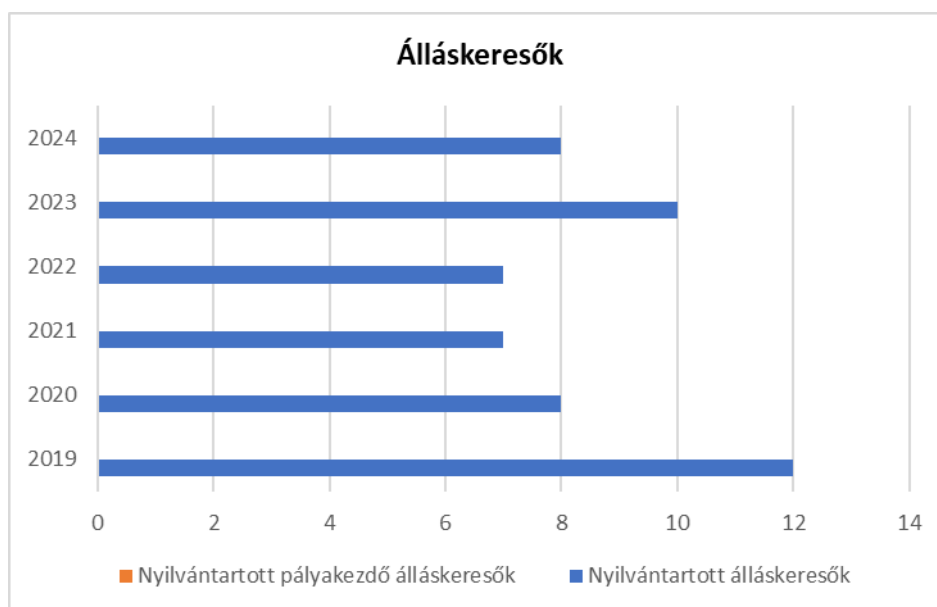
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	25	66,67
2020	62,5	20
2021	57,14	50
2022	42,86	33,33
2023	70	28,57
2024	75	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	12	0
2020	8	0
2021	7	0
2022	7	0
2023	10	0
2024	8	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs adatunk arról, hogy mennyi nő vett részt különböző foglalkoztatást segítő programokban. Ezek mind a Start munkaprogramok keretében valósultak meg, melyek alatt különböző képzéseken kellett részt venniük a jelentkezőknek. A képzés azonban csak 5 hónapon keresztül tart, mely után újra kikerülnek a munkaerőpiacra.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségből adódó munkanélküliségi probléma nem nemtől függ. Ugyanis tény, hogy végzettség hiányában nehéz munkát szerezni. Így tehát a cél az lehet, hogy mindenki magasabb iskolai végzettséget érjen el, mellyel kitörhet a munkaerőpiacra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk róla.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde a településen nem működik. Korábban már említettem, hogy a településen nincsen óvoda, így a szomszédos településre, kell átszállítani az ovisokat. A csányoszrói óvodai férőhely 50 fő, de ez sincs teljesen kihasználva. Így tehát ez nem okozhatja a nők munkavállalási szándékának hiányát.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

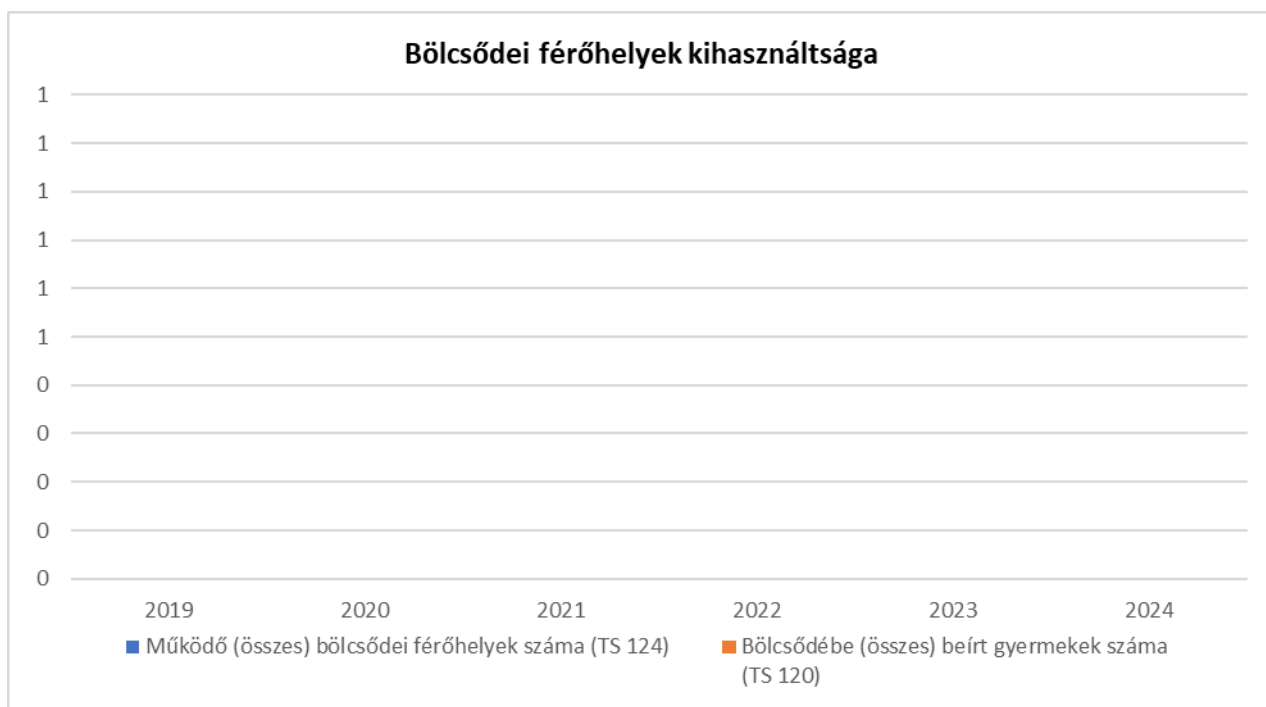
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat eredményesen működik a településen, a család- és a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
2024	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nőket érő családon belül erőszakról a falura vonatkozóan nincs adat, nincs ismertté vált eset.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A jelen pillanatban nincs ilyen szolgáltatás, és szerencsére jelenleg nincs is indok ezeknek a kiépítésére. Abban az esetben, ha mégis igény akad rá, akkor csakis másik településsel együtt oldható meg, ugyanis az önkormányzat önerőből ezt nem tudná finanszírozni. Legközelebb Pécsen (45 km) vehető igénybe ilyen szolgáltatás.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzati képviselők körében a 4 főből 1 fő nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs róla tudomásunk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedése nehéz a munkaerőpiacon, munkaviszony létesíthetőségéhez szakmai végzettséget kellene szerezni.	Az alacsony iskolai végzettségű nők feltérképezése Felnőtt képző intézmény keresése, Képzések szervezése, érintettek bevonása, képzések lebonyolítása.
Megelőző szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés	Szűrőkocsik szervezése a településre.
A nők munkába állásával problémát jelenthet a gyermekek elhelyezése. A településen a bölcsődei ellátás nem biztosított. Helyben nem elérhetőek szakmai végzettséget adó képzések.	Előzetes felmérés és egyeztetés után a településen indítandó képzések előkészítése, majd lebonyolítása. A képzésben részt vettek elhelyezkedésének segítése.
A nők munkába állásával problémát jelenthet a gyermekek elhelyezése. A településen és a térségben a bölcsődei ellátás nem biztosított.	Bölcsőde vagy családi napközi épületének, valamint a személyi és tárgyi feltételeknek a biztosítása.
Az elmúlt évtizedekben megváltozott a nők társadalmi helyzete, ugyanakkor a falusi társadalmakban még erősen élnek a hagyományos sztereotípiák.	A településen élő nők számára a női jogokkal kapcsolatos előadások, rendezvények szervezése
A hagyományos női szerepekkel kapcsolatos előítéletek még mindig hatnak a falusi társadalmakban.	A közéleti, közösség szerepvállalásra felkészítő előadások, tréningek szervezése

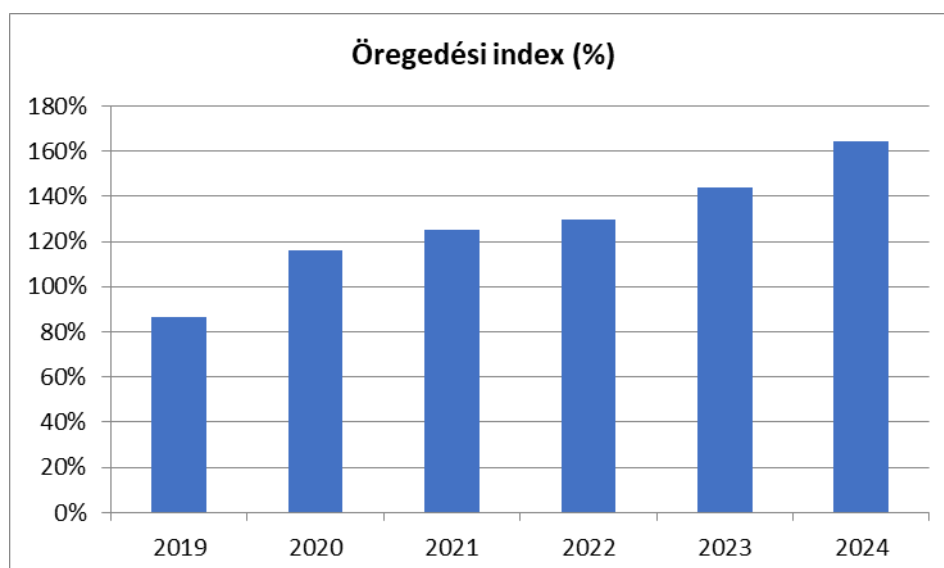
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A faluban nyugdíjas klub, valamint idősek napközije nem működik, ez is ugyanúgy, mint az óvoda Csányoszróban van, ott vehetőek igénybe a szolgáltatások. Nagycsányból rendszeresen senki nem látogatja a klubot. Bevonhatóak lennének új idősek. Az oka annak, hogy talán az időseknek könnyebb vagy kényelmesebb otthon maradni, mint hogy reggel elkészüljenek majd a falubusszal, átmenjenek, és mikor az megy vissza, azzal hazamenjenek.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	19	22	86,36%
2020	22	19	115,79%
2021	20	16	125,00%
2022	22	17	129,41%
2023	23	16	143,75%
2024	23	14	164,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

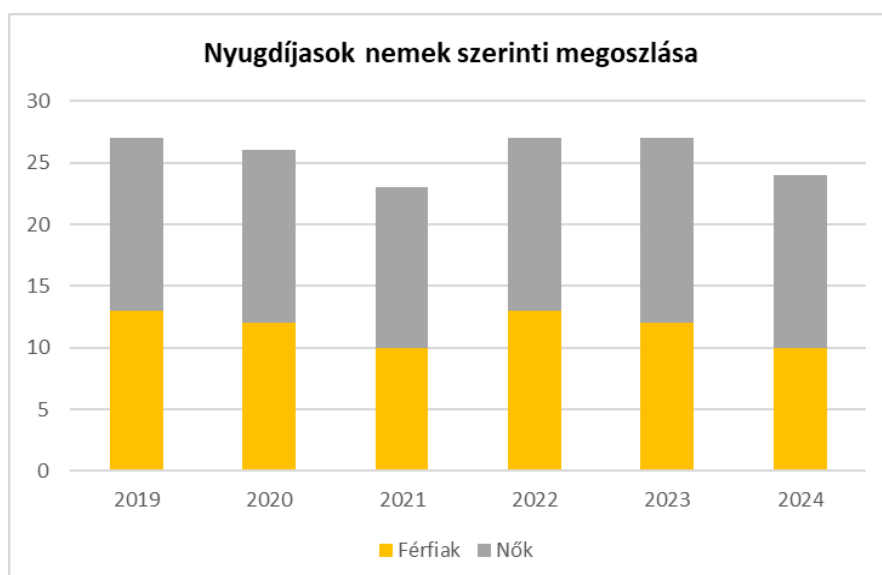
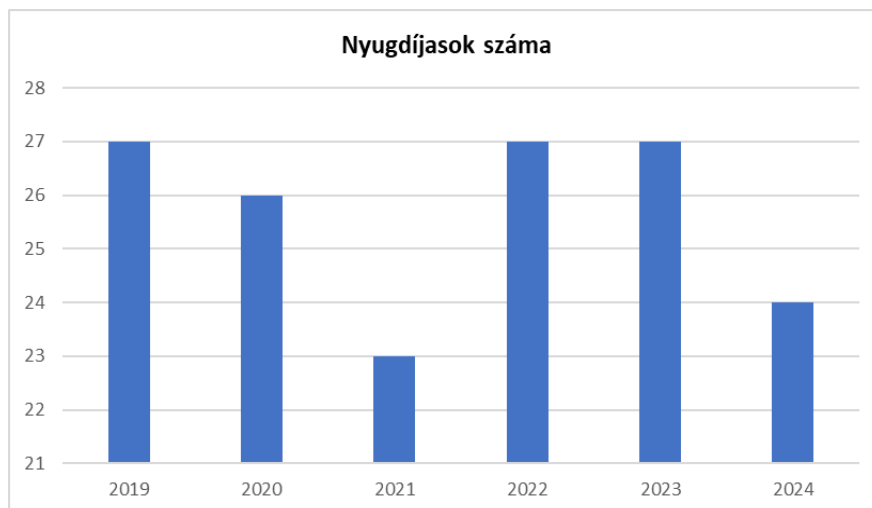

Nagycsányban az öregedési index évről évre növekszik. A 65 év feletti állandó lakosok száma 2019-ben 19 fő volt, ez 2024-ben már 23 főt jelent. A 0-14 éves állandó lakosok számának változása a 65 év felettiekéhez képest fordított, míg az növekedett a bázisévhez képest, a 0-14 éveseké csökkent, 2019-ben még 22 fő volt a számuk, 2024-re viszont már csak 14.

A 6.1.1 számú táblázat adatai alapján Nagycsányban a nyugdíjasok száma 2019-ben 27 fő volt, ami 2024-re 24 főre csökkent. A vizsgált időszak vonatkozásában a nők aránya magasabb a nyugdíjasok között. 2024-re vonatkozóan 10 nyugdíjas férfi, valamint 14 nyugdíjas nő szerepel a nyilvántartásban.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	13	14	27
2020	12	14	26
2021	10	13	23
2022	13	14	27
2023	12	15	27
2024	10	14	24

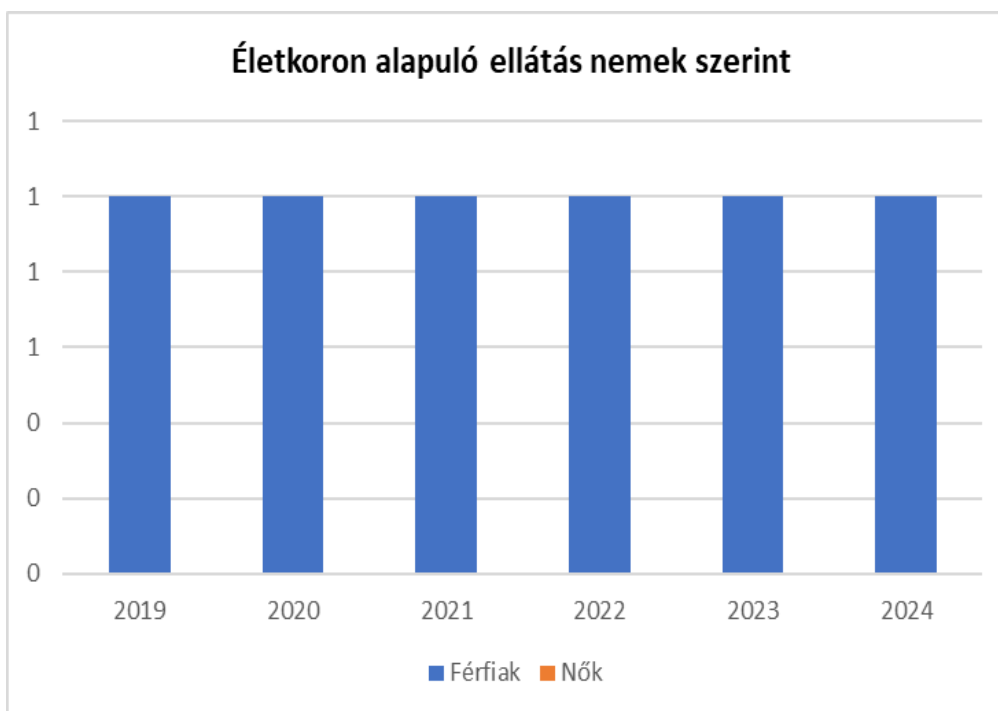
Forrás: TeIR, KSH Tstar

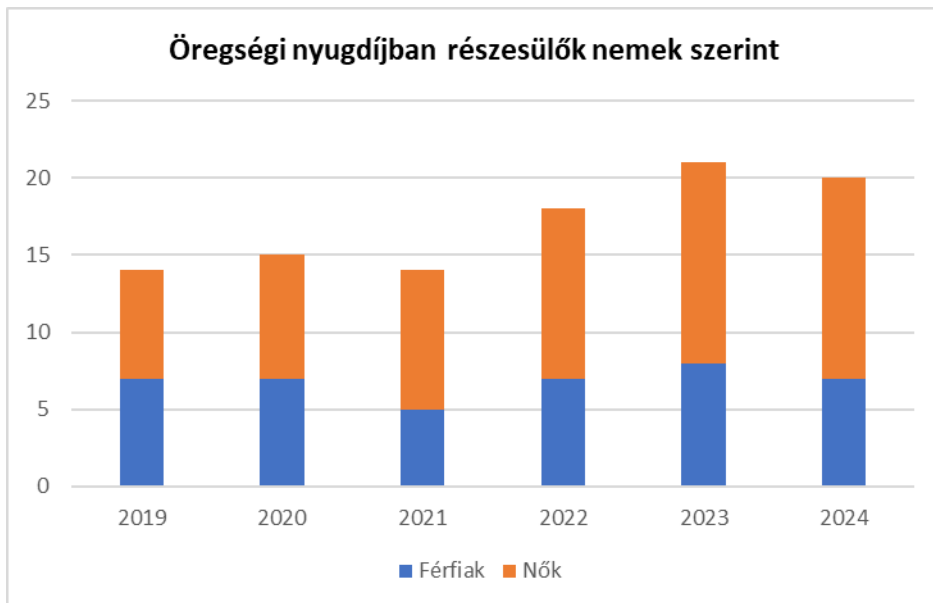
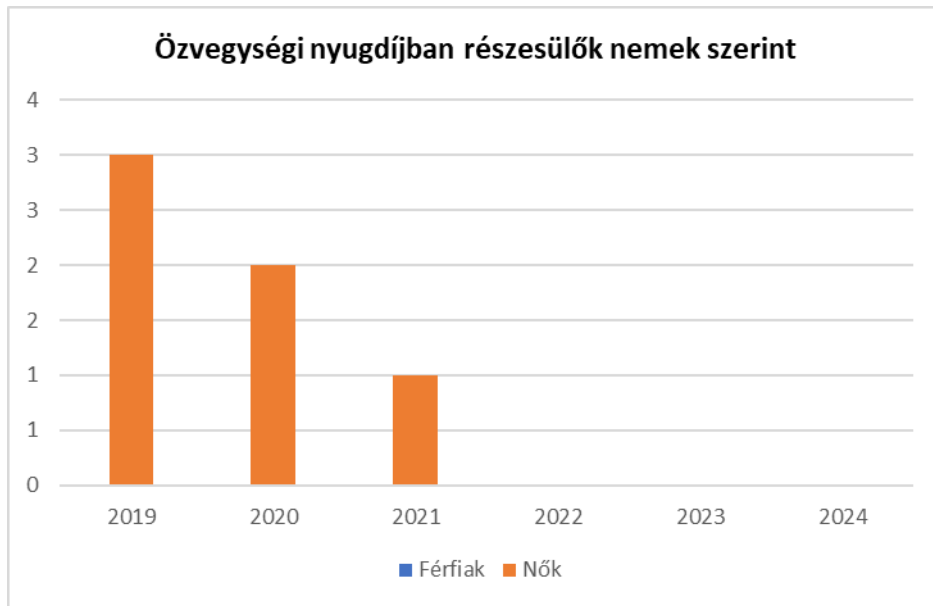

A 6.1.2. számú táblázat a nyugdíjszerű ellátásokat mutatja be. Időskorúak járadékában nem részesült egy fő sem. Özvegyi és szülői nyugdíjban csak 2019 és 2021 között részesültek, mindegyik esetben nők. Ebből következik, hogy a férfiak általánosságban fiatalabban haláloznak el, mint a nők. Ez magával vonzza azt, hogy megnövekedik az egyedülélő nyugdíjas nők száma, akik nehezebben látják el magukat, valamint a társadalmi elszigetelődés, elmagányosodás veszélye is fenyegeti őket. Ezt elkerülendő különös figyelmet kell fordítani a 60 év feletti férfiak egészségmegőrzésére.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	1	0	7	7	0	3	0
2020	1	0	7	8	0	2	0
2021	1	0	5	9	0	1	0
2022	1	0	7	11	0	0	0
2023	1	0	8	13	0	0	0
2024	1	0	7	13	0	0	0

Forrás:
TeIR, KSH,
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, illetve nyugdíjasok foglalkoztatása nem történik meg a faluban, sem, önkormányzati sem vállalkozói szinten. A 6.2. számú táblázat mutatja, hogy a 2019-es adatokhoz képest folyamatosan növekedett a 61 éves, vagy afeletti lakosok száma a nyilvántartott álláskeresők körében. 2024-ben a nyilvántartott álláskeresők között csak 56 év felettiiek szerepelnek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		Fő összesen	12	8	7	7	10
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	1	0	1	0
	%	8,33%	12,50%	14,29%	0,00%	10,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	0	0	0	1	0
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	0	2	2	2
	%	8,33%	12,50%	0,00%	28,57%	20,00%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	2	2	3	3
	%	8,33%	12,50%	28,57%	28,57%	30,00%	37,50%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az előző pontban már ismertetésre került, hogy az önkormányzat nem foglalkoztat nyugdíjast. Az élethosszig tartó tanulás iránti érdeklődés nincs a faluban. Az önkormányzat, illetve a tisztségviselők inkább arra próbálják sarkalni az idősebb közösséget, hogy éljenek aktívabb közösségi életet. Ezáltal járjanak többet a nyugdíjas klubba Csányoszróba, mellyel különböző rendezvényeken is részt vehetnek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az eddigi évek alapján ilyenre nem volt példa, hogy egy nyugdíjas azért lett volna elutasítva a foglalkoztatástól, mert nyugdíjas, ha arra a feladatra alkalmas lett volna.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

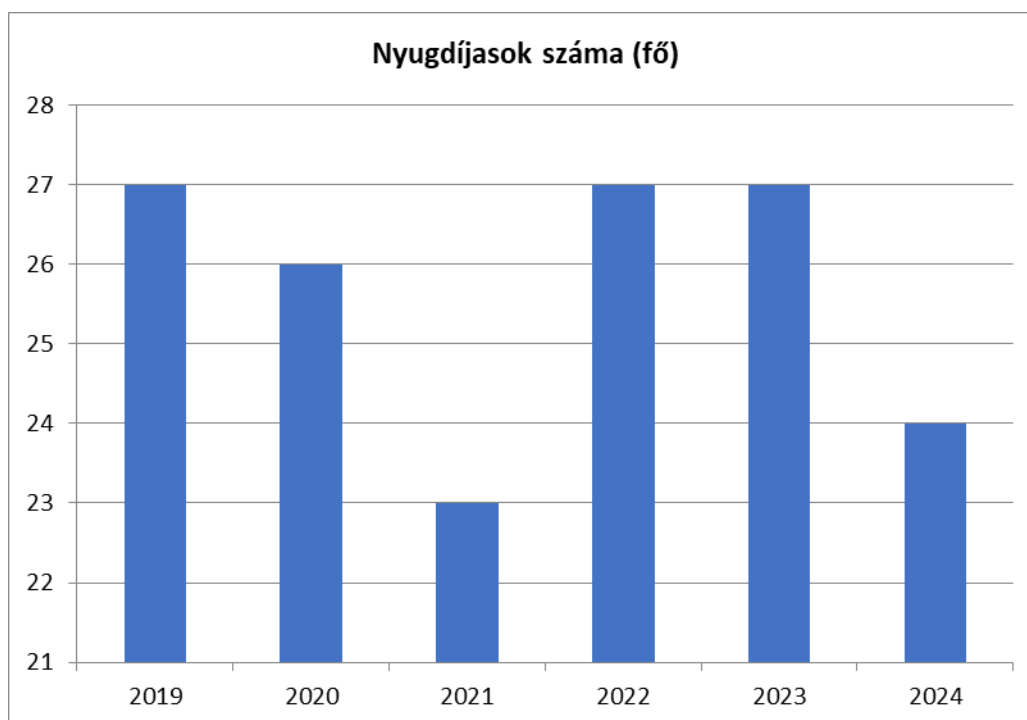
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősek orvosi ellátása biztosított, a falugondnok segítségével könnyen átjutnak Csányoszróba a háziorvosi szolgálathoz. Szociális szolgáltatást pedig a már korábban említett idősek klubja nyújt, amennyiben erre igényt tartanak az idősek.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	13	14	27
2020	12	14	26
2021	10	13	23
2022	13	14	27
2023	12	15	27
2024	10	14	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

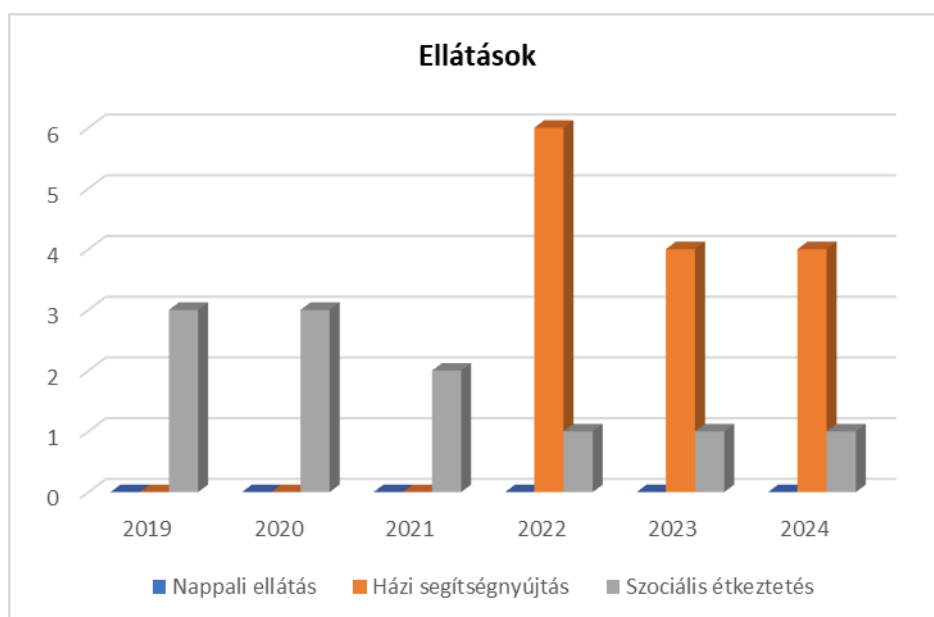

A 6.3.1. számú táblázat adatai alapján 2024-ben a 65 év feletti lakosok 17,4%-a részesült házi segítségnyújtásban, 4,3%-a pedig szociális étkeztetésben. Nappali ellátásban egy fő sem részesült.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	19	0	0	3
2020	22	0	0	3
2021	20	0	0	2
2022	22	0	6	1
2023	23	0	4	1
2024	23	0	4	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Ezekhez, a szolgáltatásokhoz szintén az idősök klubján keresztül tudnak hozzájutni.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságához segítséget tudnak adni a helyi könyvtárban, ahova az idősök is nyugodtan bemehetnek internetezni valamint segítséget is kérni.

d) a generációk közötti programok.

Ha településen bármilyen rendezvényt szervez az önkormányzat, azon fiatalok és idősök is egyaránt részt vesznek. Az önkormányzat évente megszervezi az idősök napját. Nagycsányban az önkormányzat figyelmet fordít az idős lakosságra, és arra is, hogy semmilyen programból, rendezvényből ne maradjanak ki. Generációk közötti programnak tekinthető az évente megrendezésre kerülő falunap, ahol korosztályos programok szolgálják a generációk együttélését.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg nincs ilyen program elképzelése az önkormányzatnak, inkább az idősök klubja, napközije látogatása nyújt különböző programokat

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közösségi élet hiánya	Ösztönzés arra, hogy gyakrabban látogassák az Idősök Klubját Csányoszróban, valamint az általuk szervezett programokat.
A 65 év feletti lakosságon belül, alacsony az idősök részvételi aránya a helyi nyugdíjas klubban, illetve senki sem vesz részt a nappali ellátásban.	Adatgyűjtés a közösségi életben nem szereplő 65 év felettiek számáról, a passzív hozzáállás okainak feltárása, érdeklődési körök megismerése, és ennek megfelelő programok szervezése.
Az egyedül, vagy hasonló életkorú társsal élő idősök számára nehézséget okoz a téli tűzifa összevágása.	Önkormányzati segítség nyújtása.
A mai modern világban igen elterjedtek az idősöket célzó akár internetes, telefonos bűncselekmények, melynek célpontjai (lehetnek) a településen élő idős polgárok is.	E tárgykörben felvilágosító, preventív jellegű előadások szervezése, továbbá az informatikai ismeretek elsajátításának elősegítését szolgáló, valamint a közösségi platformok, internetes oldalak biztonságos használatát elősegítését célzó programok szervezése.
A térségben élő idős, mentális betegséggel küzdő, önmaga ellátásra nem képes idős emberek gondozása, ellátása sok esetben nem biztosított a rokonok hozzátartozók elutasító magatartása miatt. A térségben jelenleg működő szociális otthonok férőhelyhiánnyal küzdenek. A betegek hosszas várakozás után tudnak csak bekerülni.	Szociális otthon létrehozása összefogással.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

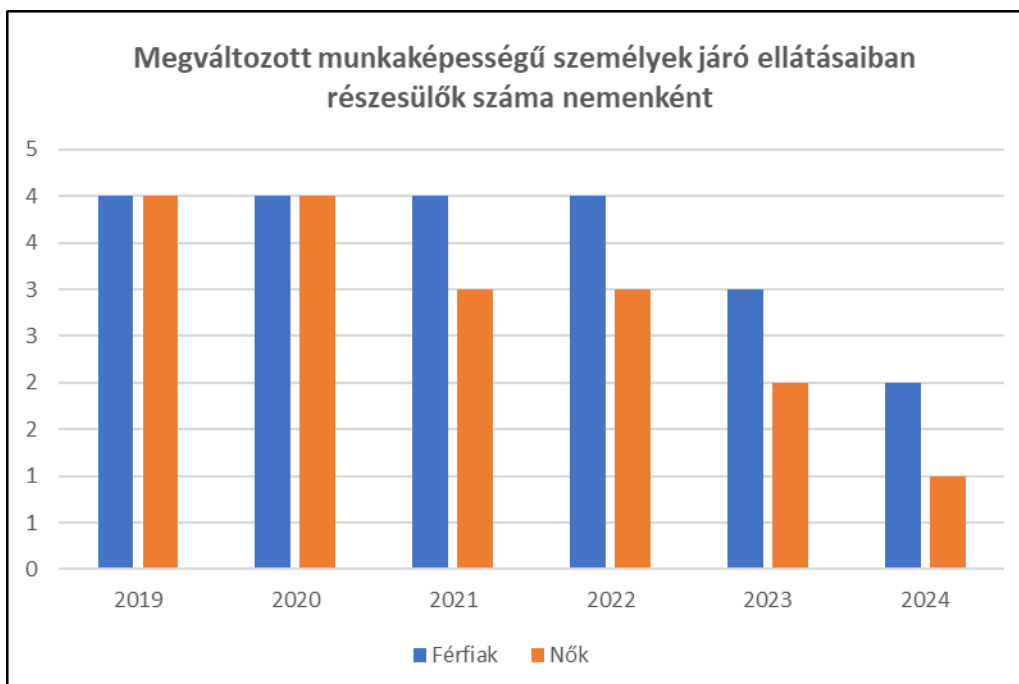
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 7.1.1 számú táblázat mutatja a megváltozott munkaképességű emberek számát Nagycsányban. Ez 2019-ben még 8 főt jelentett, 2021-ben 7 főt, 2023-ban már csak 5 főt, 2024-ben pedig 3 főt, tehát csökkenő tendenciát mutat, amit a diagram is látványosan szemléltet. Nemek szerinti megoszlásban vagy azonos arányban voltak köztük nők és férfiak, vagy a férfiak voltak többen kicsivel.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	4	4	8
2020	4	4	8
2021	4	3	7
2022	4	3	7
2023	3	2	5
2024	2	1	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Eddig nem volt olyan fogyatékos személy a településen, aki speciális munkakörülményt igényelne. Amennyiben az önkormányzat szeretné foglalkoztatni a fogyatékkal élőket, például a mozgásukban akadályozottakat, közmunkaprogram keretében megtehetné, ahol ülve is végezhetnek munkát.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az intellektuális képességzavarral élők halmozott hátrányokkal terheltek: alacsony iskolai végzettség, szakmai ismeretek hiánya. Személyiségükre jellemző, hogy önállótlank, bizonytalanok, döntésképtelenek; gyakran rossz szociális háttérrel rendelkeznek Ezeket a hátrányokat komplexen és tudatosan felépített és összehangolt támogatással lehet csökkenteni. Ugyanakkor egy sor pozitív lehetőség is rendelkezésre áll: a közepsúlyos értelmi akadályozottsággal élők is képesek tanulni, fejlődni, megfelelő, számukra kifejlesztett módszerekkel, könnyen érhető tananyagokkal fejleszthetők. Általában együttműködők, motiválhatóak, legtöbbjük szeretetteljes környezetben nevelkedett, jól szocializált vagy könnyen szocializálható, nem idegen tőlük a kitartó szorgos munka, többségükben a monoton munkát is jól tűrik. A nem megfelelő képzettség gyakori oka, hogy nincs megfelelő iskola a lakóhely körzetében, a többségi iskolák pedig nincsenek felkészülve az értelmi fogyatékos iskolások oktatására. Tehát legtöbbjüknel van esély, hogy megfelelő oktatási-képzési módszerekkel az iskolást kort követően elérhetjük, hogy munkára alkalmas, akár szakképzett munkavállalókká váljanak. A településen nem működik olyan civil szervezet, egyesület, alapítvány, amely a fogyatékos személyek foglalkoztatását segítené elő. Amennyiben igény merül fel, az önkormányzat segítséget nyújt a szállításban, illetve a munkahellyel történő kapcsolattartásban.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A mai napig nem fordult elő ilyen megkülönböztetés.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen nem működik önálló életvitelt támogató helyi intézmény.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A helyi önkormányzatok – így Nagycsány Község Önkormányzata sem – nem tartják nyilván, hogy a pénzübeli, illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Ezért nem áll rendelkezésünkre adat e tekintetben. A jövőbeni esélyegyenlőségi feladatok szakszerű ellátása érdekében, ezeket az adatokat kérdőíves módszer alkalmazásával lehetne megismerni.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen működő falugondnoki szolgálat megfelelő segítséget nyújt a fogyatékkal élők számára is az egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérése érdekében. Amennyiben szükséges a falugondnok Sellyére szállítja az ellátásokat igénybe vevő személyeket.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Teljeskörűen akadálymentes az önkormányzat és a könyvtár is. A közterek, parkok, járdák azonban felújításra szorulnak, hogy azok ilyen könnyen használhatóak legyenek bárki számára.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az előző pontban felmerülő probléma itt is aktuális, mely szerint a közterek akadálymentesítésre szorulnak.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nincs róla tudomásunk.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Nagyon fontos, hogy a közösségi közlekedési eszközök és a járdák is akadálymentesek legyenek. Ezekre mind fejlesztésre várnak.

- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön nincsenek ilyen jellegű szolgáltatások.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs rá lehetőség.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincsenek olyan jellegű programok, amelyek speciálisan a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célozzák.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos emberek helyzetének egyik központi problémája a szegénység. Ezen problémát igyekszik orvosolni az önkormányzat szociális ellátásokról szóló rendelete, mely támogatást nyújt a fogyatékkal élő személyek és családjuk számára. Az anyagi támogatások mellett olyan szolgáltatásokra is szüksége van a családoknak, amelyek támogatást nyújtanak a fogyatékos gyermek vagy felnőtt gondozásában, fejlesztésében, egészségügyi ellátásában. Az orvos és a (gyógy)pedagógus az, akivel a fogyatékos emberek családjai nagy arányban kapcsolatba kerülnek, e két szakemberrel gyakorlatilag „muszáj” is kontaktusban lenniük. Az orvosi ellátás alapvető problémája, hogy a legtöbb egészségügyi szakember nincs birtokában a fogyatékos emberekkel kapcsolatos speciális ismereteknek, nem tud megfelelően kommunikálni sem velük sem családtagjaikkal. A fogyatékossgal élő embereket a magyar társadalomban is az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett a társadalmi körülményekben is számos nehézséggel küzdenek, melyek egyfelől jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, másfelől a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékkal élő személyeket támogassa. A településen nem jellemző a fogyatékossgal miatti kirekesztés, elmondható, hogy a Nagycsányban élők elfogadók és befogadók a fogyatékkal élő személyekkel szemben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közterületek akadálymentesítésének hiányos volta. A közlekedésben (pl. járdák megközelíthetősége) nem, vagy csak részben megoldott a mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők részére a biztonságos közlekedés.	A mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők részére a biztonságos közlekedés feltételeinek megteremtése, akadálymentesítés fejlesztése pályázati lehetőségek kihasználásával.
Fogyatékkal rendelkezők számára nehéz munkahelyet találni	Fogyatékkal élők számára munkahelyteremtés.
A fogyatékkal élők bizonyos szolgáltatásokat csak a vármegyeszékhelyen, Pécsen vehetnek igénybe.	A fogyatékkal élők vármegyei érdekvédelmi, érdekképviseleti szervezeteivel szorosan együttműködve a vármegyében biztosított szolgáltatások áttekintése, közös javaslatok megfogalmazása a szolgáltatások decentralizációjára, a járási központokban és a településeken történő biztosítására.
A térségben közlekedő menetrendszerű autóbuszok többsége nem alkalmas a mozgáskorlátozottak akadálymentes utaztatására.	Az illetékes járási hivattal, valamint a MÁV csoporttal együttműködve annak elérése, hogy a térségben közlekedő autóbuszok akadálymentesítése elinduljon
Jelenleg sem a településen, sem pedig a mikrotérségben élő fogyatékos személyek számára nincsen programlehetőség.	Programok szervezése, amelyek speciálisan a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célozzák.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra.	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel, adatbázis létrehozása.
Sokszínű közösségi programok hiánya, melyen minden célcsoport képviseltetheti magát.	A célcsoportok számára programok szervezése.
A település infrastrukturális fejlesztése.	Pályázati lehetőségek kihasználása.
A szomszédos települések nehéz megközelíthetősége, rossz infrastruktúra, valamint a biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés hiánya.	Kerékpárút kialakítása a környező településekkel együttműködve
Az önkormányzat tulajdonában álló utak, hidak járdák felújításra szorulnak, a biztonságos közlekedés egyes területeken nem biztosítható.	Utak, hidak, közterületek, járdák felújítása, fejlesztése, csapadékvíz-elvezető rendszer korszerűsítése.
Tekintettel arra, hogy önkormányzati feladat lévén a közvilágítás biztosítása, mint helyi közügy, a kor technikai, műszaki kihívásának megfelelően a folyamatosan elavulttá váló lámpatestek cseréje válik szükségessé.	Korszerű, költséghatékony közvilágítási rendszer kialakítása, lámpatestek folyamatos korszerűsítése.
A településüzemeltetéshez, községgazdálkodáshoz, településtisztasághoz, valamint az egyéb kötelező önkormányzati feladatokhoz szükséges korszerű eszközök hiánya, a meglévő eszközök elhasználódása, kopása.	A kötelező önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó eszközök beszerzése pályázat útján.
Régi, elavult falubusz., melyet az önkormányzat első alkalommal saját költségén pályázat nélkül vásárolt.	Falubusz cseréje pályázati lehetőségek kihasználásával.
Önkormányzati és közös hivatali épületek felújításának, energetikai korszerűsítésének szükségessége, korszerűtlen informatikai eszközök használata.	Az önkormányzati, valamint az önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó közös önkormányzati hivatal épületeinek infrastrukturális fejlesztése, felújítása, energetikai korszerűsítése, az informatikai infrastruktúra fejlesztése, udvarrendezése, parkosítása, fedett parkolóhelyek, kerékpártárolók kialakítása.
A közösség által használt kulturális célú terek korszerűtlensége.	Közösségi terek (játszótér, kultúrház, könyvtár) fejlesztése, korszerűsítése, a játszótér parkosítása. Korszerű, szabványnak megfelelő játékok beszerzése a játszótérre, melyek az idősebb gyermekek igényeit is kielégítik (pl.: saját testsúlyos edzés eszközök). Gyorsan növekvő, nagy árnyékot adó fák telepítése. A kultúrház, könyvtár felújítása.
Rossz tömegközlekedés megnehezíti a településen élők munkavállalási esélyeit.	A bezárt vasútvonal felélesztése.
Temetőnyilvántartás elavultsága, a temető felújításának szükségessége.	Temetőnyilvántartás digitalizálása, a temető felújítása, korszerűsítése.
Munkahelyek hiánya.	Ipari park létrehozása.
Templom épületének erodálódása.	Egyházzal történő együttműködés alapján templom felújítása.

<p>Az ivóvízminőség-javítási programok lezárultát követően az ivóvíz minősége néhol rosszabb lett, mint előtte volt, a vízdíj viszont magas.</p>	<p>Folyamatos minőségjavítás külső forrásból az állami szerveken keresztül. Kapcsolatfelvétel a Nemzeti Vízművek illetékes területi csoportjával a probléma megoldását illetően.</p>
<p>Azon polgárok, akik a településen nem csatlakoztak a kialakított szennyvízhálózathoz egyedi szennyvízülepítővel, vagy azzal sem rendelkeznek, következményként szennyezik a talajt, mely környezet-egészségügyi, esetleg járványügyi problémákat vethet fel.</p>	<p>Teljes csatlakozás a szennyvízhálózathoz. Az önkormányzati költségvetéshez mérten települési támogatás nyújtása.</p>
<p>Sok helyütt probléma a csapadékelvezető rendszerének hiányos volta, melynek következményeként a közterületeken áll a víz egy nagyobb esőzést követően.</p>	<p>Megfelelő csapadékvíz-elvezető rendszerek kialakítása a megfelelő akadálymentes közlekedés biztosítása érdekében.</p>
<p>A csányoszrói felújított iskolalépcső (amely közös tulajdonban van Besence Község Önkormányzatával és Csányoszró Község Önkormányzatával) kihasználatlansága</p>	<p>A kihasználatlan, ámde felújított iskolaépület hasznosítása, szociális otthon kialakítása.</p>
<p>A településen lévő két buszmegálló közül egy fedetlen, ez problémát jelent a rossz időjárási viszonyok esetén a tömegközlekedést használó lakosság körében, illetve a jelenlegi fedett buszmegálló felújítása is problémás a megfelelő források hiánya miatt.</p>	<p>A településen lévő buszmegállók fejlesztése, új buszmegálló kialakítása.</p>
<p>A településen problémát jelent az EU-s irányelveknek megfelelő szelektív hulladékgyűjtés gyakorlata a lakosság körében, illetve egy erre a célra kijelölt megfelelően körülkerített, a településképet nem torzító hulladéklerakó terület kialakítása hiányzik.</p>	<p>Lakosság körében a tudatos szelektív hulladékgyűjtési gyakorlat kialakítása, valamint az erre a célra szolgáló, a szelektív hulladék lerakására szolgáló területek kialakítása, azokon konténerek elhelyezése, együttműködve a MOHU-val. Lakosság részére ismeretterjesztő programok szervezése a Csányoszrói Kommunális és Szolgáltató NKft-n keresztül.</p>
<p>Problémát jelent a HÉSZ felülvizsgálati és módosítási kötelezettsége az önkormányzatnak, melyet központi jogszabály rendelt el. Ez jelentős pénzügyi terhet ró az önkormányzatra.</p>	<p>E célú pályázatok benyújtása, majd ezt követően felülvizsgálat</p>

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen egyetlen civil szervezet működik. (Nagycsányért Egyesület)

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Partnerek hiányában nem releváns.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Nagycsány alapító tagja a Csányoszrói Közös Önkormányzati Hivatalnak, az óvodát fenntartó Csányoszró Térségi Intézményfenntartó Társulásnak és a Sellyei Kistérségi Többcélú Társulásnak.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen nem működik civil szervezet.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen nem működik for-profit szervezet.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a

beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A településen nem működik intézmény, egyház, civil szervezet, for-profit szervezet.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a közös önkormányzati hivatalban illetve a községházán tekinthető meg.

A település működtet HEP fórumot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> Jövedelmi problémák miatti higiéniai hiányok, étkezési problémák Közösségi színterek (kulturház, könyvtár, játszótér) elavultsága A lakónépesség 30-40 %-a eladósodott A hideg, téli hónapokban a lakosság tüzelője elfogy. A gyermekvállalási kedv csökken, a település elöregedik, a fiataloknak nincs elég tőkéje lakásvásárláshoz. Alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők magas száma. Alkoholproblémák. 	<ul style="list-style-type: none"> Szociális földprogramos pályázatok, mellyel a lakosok vetőmagokhoz vagy gyümölcsfákhoz juthatnak. E színterek felújítása, bővítése több lehetőséget nyújtana a lakosok számára. Adósság kezelő tanácsadás. Szociális tűzifa program, települési tűzifa támogatás. Szociális lakásprogram indítása. Az iskolai lemorzsolódás csökkentése, szakképzettség megszerzése. A függőségéből való kikerülés segítése.
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> Szabadidős programok hiánya. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulási problémái. Nincs a településen olyan szolgáltatás, amely a 0-3 éves korú gyermekek nappali elhelyezését biztosítani tudná, ez sok esetben a nők munkába helyezését is akadályozza. A sellyei kistérség területén működő gyermekjóléti szolgálat szakdolgozói létszáma alacsony, munkatársai leterheltek, kevés idő jut egy-egy gyermek gondozására. 	<ul style="list-style-type: none"> A település központi játszóterének, sportpályájának fejlesztése, korszerűsítése. Szülők tájékoztatása, bevonása, tanoda program, vagy korrepetálás megszervezése, motivációt segítő programok. Mini bölcsőde, vagy bölcsőde kialakítása a községben. Nagycsány Község Önkormányzata kezdeményezi a kistérségi gyermekjóléti ellátásban dolgozó szakemberek számának a jelentkező szükségletekhez igazodó növelését.

<p>Idősek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Közösségi élet hiánya. • A 65 év feletti lakosságon belül, alacsony az idősek részvételi aránya a helyi nyugdíjas klubban, illetve senki sem vesz részt a nappali ellátásban. • A mai modern világban igen elterjedtek az időseket célzó akár internetes, telefonos bűncselekmények, melynek célpontjai (lehetnek) a településen élő idős polgárok is. • Az egyedül, vagy hasonló életkorú társsal élő idősek számára nehézséget okoz a téli tűzifa összevágása. • A térségben élő idős, mentális betegséggel küzdő, önmaga ellátásra nem képes idős emberek gondozása, ellátása sok esetben nem biztosított a rokonok hozzátartozók elutasító magatartása miatt. A térségben jelenleg működő szociális otthonok férőhelyhiánnyal küzdenek. A betegek hosszas várakozás után tudnak csak bekerülni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ösztönzés arra, hogy gyakrabban látogassák a csányoszrói idősek klubját, valamint az általuk szervezett programokat. • Adatgyűjtés a közösségi életben nem szereplő 65 év felettiékről, a passzív hozzáállás okainak feltárása, érdeklődési körök megismerése, és ennek megfelelő programok szervezése. • Felvilágosító, preventív jellegű előadások szervezése, az informatikai ismeretek elsajátításának elősegítését szolgáló, valamint a közösségi platformok, internetes oldalak biztonságos használatát elősegítését célzó programok szervezése. • Önkormányzati segítség nyújtása. • Szociális otthon létrehozása összefogással.
<p>Nők</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedése nehéz a munkaerőpiacon, munkaviszony létesíthetőségéhez szakmai végzettséget kellene szerezni. • Megelőző szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés. • A nők munkába állásával problémát jelenthet a gyermekek elhelyezése. A településen a bölcsődei ellátás nem biztosított. Helyben nem elérhetőek szakmai végzettséget adó képzések. • A nők munkába állásával problémát jelenthet a gyermekek elhelyezése. A településen és a térségben a bölcsődei ellátás nem biztosított. • Az elmúlt évtizedekben megváltozott a nők társadalmi helyzete, ugyanakkor a falusi társadalmakban még erősen élnek a hagyományos sztereotípiák. • A hagyományos női szerepekkel kapcsolatos előítéletek még 	<ul style="list-style-type: none"> • Az alacsony iskolai végzettségű nők feltérképezése Felnőtt képző intézmény keresése, Képzések szervezése, érintettek bevonása, képzések lebonyolítása. • Szűrőkocsik szervezése a településre. • Előzetes felmérés és egyeztetés után a településen indítandó képzések előkészítése, majd lebonyolítása. A képzésben részt vettek elhelyezkedésének segítése. • Bölcsőde vagy családi napközi épületének, valamint a személyi és tárgyi feltételeknek a biztosítása. • A településen élő nők számára a női jogokkal kapcsolatos előadások, rendezvények szervezése. • A közéleti, közösségi szerepvállalásra felkészítő előadások, tréningek szervezése.

	mindig hatnak a falusi társadalmakban.	
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> • Közterületek akadálymentesítésének hiányos volta. A közlekedésben (pl. járdák megközelíthetősége) nem, vagy csak részben megoldott a mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők részére a biztonságos közlekedés. • Fogyatékkal rendelkezők számára nehéz munkahelyet találni. • A fogyatékkal élők bizonyos szolgáltatásokat csak a vármegyeszékhelyen, Pécssett vehetnek igénybe. • A térségben közlekedő menetrendszerű autóbuszok többsége nem alkalmas a mozgáskorlátozottak akadálymentes utaztatására. • Jelenleg sem a településen, sem pedig a mikrotérségben élő fogyatékos személyek számára nincsen programlehetőség. 	<ul style="list-style-type: none"> • A mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők részére a biztonságos közlekedés feltételeinek megteremtése, akadálymentesítés fejlesztése pályázati lehetőségek kihasználásával. • Fogyatékkal élők számára munkahelyteremtés. • A fogyatékkal élők vármegyei érdekvédelmi, érdekképviseleti szervezeteivel szorosan együttműködve a vármegyében biztosított szolgáltatások áttekintése, közös javaslatok megfogalmazása a szolgáltatások decentralizációjára, a járási központokban és a településeken történő biztosítására. • A tömegközlekedés (autóbuszok) akadálymentesítésének kezdeményezése a járási hivatalnál, valamint a MÁV Csoportnál. • Programok szervezése, amelyek speciálisan a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célozzák.

<p><i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra. • Sokszínű közösségi programok hiánya, melyen minden célcsoport képviselheti magát. • A település infrastrukturális fejlesztése. • A szomszédos települések nehéz megközelíthetősége, rossz infrastruktúra, valamint a biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés hiánya. • Az önkormányzat tulajdonában álló utak, hidak járdák felújításra szorulnak, a biztonságos közlekedés egyes területeken nem biztosítható. • Tekintettel arra, hogy önkormányzati feladat lévén a közvilágítás biztosítása, mint helyi közügy, a kor technikai, műszaki kihívásának megfelelően a folyamatosan elavulttá váló lámpatestek cseréje válik szükségessé. • A településüzemeltetéshez, községgazdálkodáshoz, településtudásához, valamint az egyéb kötelező önkormányzati feladatokhoz szükséges korszerű eszközök hiánya, a meglévő eszközök elhasználódása, kopása. • Régi, elavult falubusz, melyet az önkormányzat első alkalommal saját költségén pályázat nélkül vásárolt. • Önkormányzati és közös hivatali épületek felújításának, energetikai korszerűsítésének szükségessége, korszerűtlen informatikai eszközök használata. • A közösség által használt kulturális célú terek korszerűtlensége. • Rossz tömegközlekedés, amely nehezíti a munkavállalás esélyeit. • Temetőnyilvántartás elavultsága, a temető felújításának szükségessége. • Munkahelyek hiánya. • Templom épületének erodálódása. • Az ivóvízminőség-javítási 	<ul style="list-style-type: none"> • Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel, adatbázis létrehozása. • A célcsoportok számára programok szervezése. • Pályázati lehetőségek kihasználása. • Kerékpárút kialakítása a környező településekkel együttműködve. • Infrastrukturális fejlesztés: utak, hidak, közterületek, járdák felújítása, fejlesztése, csapadékvíz-elvezető rendszer korszerűsítése. • Korszerű, költséghatékony közvilágítási rendszer kialakítása. • A kötelező önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó eszközök beszerzése pályázat útján. • Falubusz cseréje pályázati lehetőségek kihasználásával. • Az önkormányzati, valamint az önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó közös önkormányzati hivatal épületeinek infrastrukturális fejlesztése, felújítása, energetikai korszerűsítése, az informatikai infrastruktúra fejlesztése, udvarrendezése, parkosítása, fedett parkolóhelyek, kerékpártárolók kialakítása. • Közösségi terek (játszótér, kultúrház, könyvtár) fejlesztése, korszerűsítése, a játszótér parkosítása. Korszerű, szabványnak megfelelő játékok beszerzése a játszótérre, melyek az idősebb gyermekek igényeit is kielégítik (pl.: saját testsúlyos edzés eszközök). Gyorsan növekvő nagy árnyékot adó fák telepítése. A kultúrház, könyvtár felújítása. • A bezárt vasútvonal felélesztése. • Temetőnyilvántartás digitalizálása pályázati forrásból, a temető felújítása, korszerűsítése. • Ipari park létrehozása. • Egyházzal történő együttműködés alapján templom felújítása. • Folyamatos minőségjavítás külső forrásból az állami szerveken keresztül. Kapcsolatfelvétel a
--	---	--

	<p>programok lezárultát követően az ivóvíz minősége néhol rosszabb lett, mint előtte volt, a vízdíj viszont magas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Azon polgárok, akik a településen nem csatlakoztak a kialakított szennyvízhálózathoz egyedi szennyvízülepítővel, vagy azzal sem rendelkeznek, következményként szennyezik a talajt, mely környezet-egészségügyi, esetleg járványügyi problémákat vethet fel. • Sok helyütt probléma a csapadékelvezető rendszerének hiányos volta, melynek következményeként a közterületeken áll a víz egy nagyobb esőzést követően. • A csányoszrói felújított iskolalépcső (amely közös tulajdonban áll Besence Község Önkormányzatával és Csányoszró Község Önkormányzatával) kihasználatlansága. • A településen lévő két buszmegálló közül egy fedetlen, ez problémát jelent a rossz időjárási viszonyok esetén a tömegközlekedést használó lakosság körében, illetve a jelenlegi fedett buszmegálló felújítása is problémás a megfelelő források hiánya miatt. • A településen problémát jelent az EU-s irányelveknek megfelelő szelektív hulladékgyűjtés gyakorlata a lakosság körében, illetve egy erre a célra kijelölt megfelelően körülkerített, a településképet nem torzító hulladéklerakó terület kialakítása hiányzik. • Problémát jelent a HÉSZ felülvizsgálata és módosítási kötelezettsége az önkormányzatnak, melyet központi jogszabály rendelt el. Ez jelentős pénzügyi terhet ró az önkormányzatra. 	<p>Nemzeti Vízművek illetékes területi csoportjával a probléma megoldását illetően.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teljes csatlakozás a szennyvízhálózathoz. Az önkormányzati költségvetéshez mértelen települési támogatás nyújtása. • Megfelelő csapadékvíz-elvezető rendszerek kialakítása a megfelelő akadálymentes közlekedés biztosítása érdekében. • A kihasználatlan, ámde felújított iskolaépület hasznosítása, szociális otthon kialakítása. • A településen lévő buszmegállók fejlesztése. • Lakosság körében a tudatos szelektív hulladékgyűjtési gyakorlat kialakítása, valamint az erre a célra szolgáló, a szelektív hulladék lerakására szolgáló területek kialakítása, azokon konténerek elhelyezése, együttműködve a MOHU-val. Lakosság részére ismeretterjesztő programok szervezése a Csányoszrói Kommunális és Szolgáltató NKft-n keresztül. • E célú pályázatok benyújtása, majd ezt követően felülvizsgálat.
--	--	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák életminősége folyamatosan javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei folyamatosan javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek értelmi, érzelmi, testi fejlődéséhez a megfelelő körülmények megteremtését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségi és mentális állapotának fenntartásához szükséges lehetőségek biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és a munkahelyen betöltendő szerepet támogató intézkedések megszervezését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására: akadálymentes életter kialakítására, a társadalom egyenrangú szereplőjeként való életre.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Adatgyűjtés	Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezik az önkormányzat adatokkal bizonyos problémák kezelésére.	Adatbázisok létrehozása a hiányzó adatok tekintetében.	Baranya vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Adatbázis létrehozása	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	Adatbázisok száma.	Humán és technikai erőforrás.	Adatbázisok folyamatos karbantartása.	nem releváns
2	Programok szervezése.	Sokszínű közösségi programok hiánya, melynek minden célcsoport képviseltetheti magát.	Az önkormányzatnak minden pályázati lehetőséget meg kell ragadnia a programok szervezése érdekében.	Baranya vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	A célcsoportok számára programok szervezése.	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	Megvalósított programok száma.	Humán, pénzügyi és technikai erőforrás. Együttműködés alapján Csányoszró Község Önkormányzatával a helyi költségvetési rendelet szerint.	A lakosság széles körét érintő programok szervezése.	nem releváns
3	Infrastrukturális fejlesztés.	A település infrastrukturális fejlesztése szükséges	Pályázati lehetőségek kihasználása az infrastrukturális fejlesztések érdekében	Baranya vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 Településrendezési Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Pályázatfigyelés.	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	Infrastrukturális fejlesztések száma.	Pénzügyi erőforrás.	Államgővőv.	Nem releváns
4	Kerékpárút kialakítása a környező településekkel együttműködve	A szomszédos települések nehéz megközelíthetősége, a rossz infrastruktúra, valamint a biztonság	A környező településeket összekötő kerékpárút létrehozása, amely elválasztja a kerékpáros forgalmat az	Baranya vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) NEMZETI KERÉKPÁROS STRATÉGIA 2030	A kerékpárutak fő célja a közlekedésbiztonság növelése a gépjárműforgalomtól való elválasztással, az egészséges	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A szolgáltatással való elégedettség indikátora, valamint a kerékpárutat használók száma.	pályázati források, kormányzati együttműködés	Folyamatos karbantartás, felújítás	Csányoszrói Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó önkormányzatok között valósulhat meg.

		gyalogos és autós kerékpáros közlekedés hiánya indokolja egy, a környező településeket összekötő kerékpárút létrehozását.	és autós forgalomtól, ezzel csökkentve a balesetveszélyt. Biztonságot nyújt a szülők számára, akik kevesebb kockázat mellett engedhetik a gyermekeiket egyedül. Lehetőséget ad a szabadban való hasznos időtöltésre.			életmód és a környezetvédelem előmozdítása a tisztább, alacsony kibocsátású közlekedés ösztönzésével, valamint a turizmus (kerékpáros turizmus) támogatása. Ösztönzi a fizikai aktivitást, ami hozzájárul a jobb közegészséghez. Alternatív közlekedési mód a rövidebb távok megtételére, tehermentesítve az utakat.						
5	Az önkormányzat tulajdonában álló utak, hidak járdák felújítása	Az önkormányzat tulajdonában álló utak, hidak járdák felújításra szorulnak, a közlekedés egyes területeken nem biztosítható.	Az önkormányzat tulajdonában álló utak, hidak járdák felújításra kerüljenek a korszerű és biztonságos közlekedés követelményeinek megfelelően.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Utak, hidak, közterületek, járdák felújítása, fejlesztése, csapadék-víz elvezető rendszer korszerűsítése	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Elvégzett felújítások száma	Versenyképes Járások Program, Magyar Falu Program, egyéb pályázati források	Folyamatos karbantartás	E tárgy körben jelenleg nincs együttműködés
6	Közvilágítás korszerűsítése az azzal kapcsolatos önkormányzati kiadások csökkentésére	Tekintettel arra, hogy önkormányzati feladat lévén a közvilágítás biztosítása, mint helyi közügy, a kor technikai, műszaki kihívásának megfelelően a folyamatosan elavulttá váló lámpatestek cseréje válik szükségessé.	Korszerű, költséghatékony rendszer kialakítása.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Lámpatestek folyamatos cseréje, korszerűsítése.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Korszerű, költséghatékony közfeladatellátás	Pályázati források, támogatások.	Folyamatos állagmegóvás, karbantartás.	Jelenleg nincs tárgy körben együttműködés

7	Településüzemeltetéshez, karbantartáshoz, községgazdálkodáshoz szükséges eszközök beszerzése	A településüzemeltetéshez, községgazdálkodáshoz, valamint az egyéb kötelező önkormányzati feladatokhoz szükséges korszerű eszközök hiánya, a meglévő eszközök elhasználódása, kopása.	Nagycsány példamutató mikrotérségi településsé váljon a rendezettség és településtudásának területein. Településképvé javítása.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	A kötelező önkormányzati feladatokhoz kapcsolódó eszközök beszerzése pályázat útján.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Településképvé javulása	Pályázati források (hazai) Versenyképes Járások Program Magyar Falu Program	Folyamatos állagmegóvás, karbantartás, újabb eszközök beszerzése a korábbiak amortizációját követően.	Jelenleg nincs e tárgykörben együttműködés a közös hivatalt fenntartó önkormányzatok között eszközbeszerzésre vonatkozóan.
8	Új falubusz	Régi és elavult a falubusz, melyet az önkormányzat első alkalommal saját költségén pályázat nélkül vásárolt.	Új falubusz.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Falubusz cseréje.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Új falubusz.	Pályázati források.	Folyamatos karbantartás.	Jelenleg nincs e tárgykörben.
9	Önkormányzati és közös hivatali épületek felújítása, energetikai korszerűsítése	Az önkormányzati, valamint az önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó közös önkormányzati hivatal épületeinek infrastrukturális fejlesztése, felújítása, energetikai korszerűsítése udvarrendezése, parkosítása, fedett parkolóhelyek, kerékpártárolók kialakítása.	Korszerű, felújított önkormányzati és hivatali épületek és azok udvarainak megléte, melyek a hozzárendelt feladatok megvalósítása érdekében megfeleljenek a 21. század környezeti, valamint egyéb elvárásainak.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Az önkormányzati, valamint az önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó közös önkormányzati hivatal épületeinek felújítása, infrastrukturális, energetikai fejlesztése, udvarrendezése, parkosítása, fedett parkolóhelyek kialakítására vonatkozó pályázatok benyújtása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Megvalósult fejlesztések száma.	Versenyképes Járások Program, Magyar Falu Program, EU-s pályázatok, TOP pályázatok, egyéb e tárgyú pályázati források.	Állagmegóvás, folyamatos karbantartás.	A Csányoszrói Közös Önkormányzati Hivatalt fenntartó önkormányzatok konzorciumi megállapodása a hivatali épületével kapcsolatban.
10	A közösség által használt kulturális célú	A közösség által használt kulturális célú	Közösségi terek (játsszótér, kultúrház,	Baranya Vármegye Integrált Területi	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	Korszerű, szabványnak megfelelő	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Játsszótér, könyvtár, kultúrház	Versenyképes Járások Program,	folyamatos karbantartás	E tárgykörben jelenleg nincs együttműködés

	terek felújítása	terek korszerűtlensége	könyvtár) fejlesztése, korszerűsítése, a játszótér parkosítása.	Programja (2021-2027)	Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	játékok beszerzése a játszótérre, melyek az idősebb gyermekek igényeit is kielégítik (pl.: saját testsúlyos edzés eszközök). Gyorsan növekedő nagy árnyékot adó fák telepítése. A kultúrház, könyvtár felújítása.			kihasználtsága	Magyar Falu Program, egyéb pályázati források			
11	Vissza a vasutat!	A rossz tömegközlekedés megnehezíti a településen élő munkavállalási esélyeit.	A munkanélküliség csökkenése, a térség vonzóbbá tétele, az elvándorlás csökkentése, az egészségügyi szolgáltatások könnyebb elérhetősége.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	A bezárt vasútvasút vonal felélesztése.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Használatban lévő vasúti megállóhely a településen.	Kormányzati támogatás.	Nem releváns.	Jelenleg együttműködés tárgykörben.	nincs e
12	Temetőnyilvántartás digitalizálása, a temető felújítása, korszerűsítése	Temetőnyilvántartás elavultsága, a temető felújításának szükségessége	Korszerű nyilvántartás, átláthatóság, valamint felújítás következtében lakossági elégedettség.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Temetőnyilvántartás digitalizálása., temető felújítása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Elvégzett digitalizálás, felújítás.	Technikai erőforrások, pályázati források.	Folyamatos digitalizálás.	Jelenleg együttműködés tárgykörben.	nincs e
13	Ipari parkot Nagycsánynak!	Kevés munkahely településen.	Munkahelyek agyarápítása.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Ipari park létrehozása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Létrehozott álláshelyek száma.	Pályázati források.	Folyamatos karbantartás.	Jelenleg együttműködés tárgykörben.	nincs e
14	Templom felújítása.	Templom épületének erodálódása.	Templom épületének javítása, felújítása.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Templom épületének javítása, felújítása az egyházzal történő együttműködés keretén belül.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Felújított templom.	Pályázati források.	Folyamatos karbantartás, állagmegóvás.	Jelenleg együttműködés tárgykörben.	nincs e
15	Egészséges, jó	Az	Egészséges, jó	Baranya	Magyar Nemzeti	Kapcsolatfelvétel	Nagycsány	2031. 01. 28. (kedd)	Egészséges, jó	Külső forrásból	Folyamatos	Jelenleg együttműködés tárgykörben.	nincs e

	minőségű és megfizethető ivóvizet!	és ivóvízminőségjavítási programokat lezárultát követően az ivóvíz minősége néhol rosszabb lett, mint előtte volt.	minőségű és megfizethető ivóvíz biztosítása a településen.	Vármegyei Területfejlesztési Program	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	a Nemzeti Vízművek illetékes területi csoportjával a probléma megoldását illetően.	Község Önkormányzata	(kedd)	minőségű, megfizethető ivóvíz.	az állami szerveken keresztül.	minőségjavítás.	tárgykörben együttműködés.
16	Talajterhelés csökkentése	Azon polgárok akik településen nem csatlakoztak a teljes kialakított szennyvízhálózat hoz egyedi szennyvízülepítővel, vagy azzal sem rendelkeznek, melynek következményeként szennyezik a talajt, mely környezet-egészségügyi, esetleg járványügyi problémákat vethet fel.	A szennyvízhálózat hoz történő teljes csatlakozási lefedettség.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Az önkormányzati költségvetéshez mérten települési támogatás nyújtása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Teljes csatlakozás	Költségvetési feladatalapú támogatás.	Az önkormányzat költségvetésének függvényében.	Jelenleg nincs tárgykörben együttműködés
17	Árkok, csapadékelvezető rendszerek kialakítása, felújítása	Sok helyütt probléma (főként Szabadság utca) csapadékelvezető rendszerének hiányos volta, melynek következményeként közterületeken áll a víz egy nagyobb esőzést követően.	Megfelelő csapadékvíz- elvezető rendszerek kialakítása a megfelelő akadálymentes közlekedés biztosítása érdekében.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Tervezés, pályázati források biztosítása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Elégedettség, biztonságos, akadálymentes közlekedés megléte.	Pályázati források.	Állagmegóvás, karbantartás.	Jelenleg nincs tárgykörben együttműködés
18	A kihasználatlan, ámde felújított iskolaépület hasznosítása	Amióta megszünt Csányoszró településen az általános iskolai oktatás,	A volt iskolaépülete (amely közös tulajdonban áll Besence Község Önkormányzatával	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Időügyi	Szociális otthon kialakítása több ütemben. Első ütemben egy demensotthon létrehozás.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Az épület kihasználtsága.	Pályázati források, állami támogatás Versenyképes Járások Program	Folyamatos fejlesztés, állagmegóvás, karbantartása, szakképzett személyzet	Jelenleg a közös hivatalt fenntartó önkormányzatok konzorciumi együttműködése keretében kerül az első

		problémát jelent a volt általános iskola épületének kihasználatlansága, mely állagromlást eredményezhet.	al és Csányoszró Község Önkormányzatával) rendeltetésváltásának elérése, valamint annak valamely célcsoport-főként a mikrotérségben élő idős, beteg lakosság számára történő hasznosítása.		Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)						biztosítása.	ütem megvalósításra, amennyiben a Versenyképes Járások Programban támogatást nyernek.
19	A településen lévő buszmegálló fejlesztése, új buszmegálló kialakítása	A településen lévő két buszmegálló között, egy fedetlen, és a rossz időjárási viszonyok esetén a tömegközlekedést használó lakosság körében, illetve a jelenlegi fedett buszmegálló felújítása is problémás a megfelelő források hiánya miatt. A Csányoszró - Vajszló közti útvonalon Vajszló irányába található csak buszmegálló, szükséges Csányoszró irányában is elhelyezni egy fedett buszmegállót.	Lakosság komfortérzetének javítása a tömegközlekedés igénybevétele kapcsán.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Buszmegállók felújítása, új megállóhelyek létesítése - lakossági felmérés útján - egyeztetve az illetékes MÁV csoporttal. Az újonnan kialakított megállóhelyek fedetté tétele.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Lakossági elégedettség	Pályázati források Versenyképes Járások Program	Folyamatos állagmegóvás, karbantartás	Jelenleg nincs e tárgykörben együttműködés
20	Környezetbarát település tudatos szelektív	A településen -problémát jelent az EU-s	Környezettudatosság	Baranya Vármegyei Területfejlesztési	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	Lakosság körében a tudatos szelektív	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Tiszta, élhető település, az illegálisan és	Pályázati források, támogatások.	Folyamatos felvilágosítás, ismeretterjeszté	Jelenleg nincs e tárgykörben együttműködés

	hulladékgyűjtés népszerűsítése	irányelveknek megfelelő szelektív hulladékgyűjtés gyakorlata a lakosság körében, illetve egy erre a célra kijelölt megfelelően körülkerített, a településképet nem torzító hulladéklerakó terület kialakítása hiányzik.		Program EU Környezetvédelmi politikája	Stratégia 2030 (MNTFS Nemzeti Környezetvédelmi Program (2015-2020))	hulladékgyűjtési gyakorlat kialakítása, valamint az erre a célra szolgáló szelektív hulladék lerakására szolgáló területek kialakítása, azokon konténerek elhelyezése, együttműködve a MOHU-val. Lakosság részére ismeretterjesztő programok szervezése a Csányoszlói Kommunális és Szolgáltató NKft-n keresztül.			nem a környezetvédelmi, fenntarthatósági elveknek megfelelő hulladékgyűjtés csökkenése. Programokon való résztvevők száma.		s a tudatosságra neveléssel kapcsolatban, melyre külső források, pályázati összegek elnyerése szükséges, valamint folyamatos együttműködés a hulladékgazdálkodásért felelős állami szervekkel, gazdasági társaságokkal.		
21	Helyi építési szabályzat felülvizsgálata, módosítása	Problémát jelent a HÉSZ felülvizsgálata és módosítási kötelezettsége az önkormányzatnak, melyet központi jogszabály rendelt el. Ez jelentős pénzügyi terhet ró az önkormányzatra.	Aktualizált HÉSZ a központi jogszabályoknak megfelelően.	A magyar építésről szóló 2023. évi C. törvény	MNTFS 2030	E célú pályázatok benyújtása, majd ezt követően felülvizsgálat.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Új, felülvizsgált HÉSZ	Pályázati források, Versenyképes Járások Program	Folyamatos felülvizsgálat, aktualizálás	Jelenleg nincs tárgykörben	e
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	Higiéniai, étkezési szokások javítása	Jövedelmi problémák miatti higiéniai hiányok, étkezési problémák	Higiénia javítása, étkezési problémák oly módon való megoldása, hogy a szociális földprogramok által kapott vetőmagcsomagok által	Szociális földprogram	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Higiéniai helyzet fontossága illetve javítása, étkezés javítása, saját termelésre való rámutatás	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	javul a lakosság higiéniai helyzete	Pályázati támogatás, illetve önerő	folyamatos pénzügyi és humán erő forrást igényel	nem releváns	

			tudjanak önmaguk számára zöldségeket termeszteni									
2	Közösségi szintek felújítása	Közösségi szintek (kultúrház, könyvtár, játsszótér) elavultsága.	E szintek felújítása, bővítése több lehetőséget nyújtanak a lakosok számára	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	A településen levő könyvtár, kultúrház fejlesztése, felújítása, mely által jobban kihasználható lesz a település lakói számára	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	felújítások megvalósulnak	Pályázati tőke, illetve önerő	folyamatos állagmegóvást igényel	nem releváns
3	Adósságkezelés	A lakónépesség 30-40%-a eladósodott.	Az eladósodott lakók számának csökkentése, ezáltal a mélyszegénység ben élők arányának csökkentése a településen.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Adósságkezelő tanácsadás szervezése a családsegítő szolgáltatón keresztül.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A tanácsadáson részvett lakók száma.	Pályázati források,	A tervezett tanácsadás egy hosszútávon pozitív hatással bíró folyamat elindításához nyújthat segítséget.	Nem releváns.
4	Tűzifa támogatás	A hideg, téli hónapokban a lakosság tüzelője elfogy.	A rászorulóknak nem adnak tüzelő nélkül.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Szociális tűzifa program, települési tűzifa támogatás.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Kiosztott tűzifa mennyisége.	Pályázati források, humán és technikai erőforrás.	További lehetőségek biztosítása önkormányzati döntés alapján.	Jelenleg nincs együttműködés tárgykörben.
5	Szociális lakásprogram indítása.	A gyermekvállalási kedv csökken, a település előregedik, a fiataloknak nincs elég tőkéje lakásvásárláshoz .	A cél, hogy a település öregedési indexe csökkenjen azáltal, hogy a fiataloknak, rászorulóknak elérhetővé tesszük a lakhatáshoz jutását a településen, így támogatva a gyermekvállalási kedvet.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Szociális lakásprogram indítása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Létrehozott szociális lakások és abba beköltözők száma.	Pályázati források.	Csak külső támogatások igénybevételével tartható fent.	Jelenleg nincs együttműködés tárgykörben.
6	Az iskolai lemorzsolódás csökkentése, szakképzettség megszerzése, illetve a munkaerőpiac	Az iskolai lemorzsolódás csökkentése, szakképzettség megszerzése, illetve a munkaerőpiac	A középiskolát, szakmai végzettséget adó iskolát befejezők számának növekedése.	Baranya vármegye Integrált Területi Programja 2021- 2027, Baranya Paktum „Foglalkoztatási	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia(2019-	Felnőttoktatás általános és középiskolai szinten, felsőfokú végzettségek megszerzésének	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	középiskolát végzettek és szakképzettséget szerzők száma (fő)	Pályázati források, Munkaerőpiaci képzési támogatások	Mentorprogram	nem releváns

	összhangban felnőttképzésbe delegálás	összhangban lévő felnőttképzésbe delegálás.		Szövetkezés Baranya Felzárkózásáért 2020" Program.	2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024).	biztosítása (OKJ-s képzések munkaügyi kp-ok által).							
7	Az alkohol nem lehet megoldás	Jellemzően a mélyszegénységben élők küzdenek függőségi problémákkal életcél és foglalkoztatás hiánya miatt.	Segíteni a függőségből való kikerülést, munkahelyhez való jutást.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	A függőségből való kikerülés segítése helyi szervezetű előadásokkal, családszolgáltatókkal, egészségügyi intézményekkel való szorosabb együttműködés keretében.	Nagycsány Községi Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Az alkoholproblémákkal küzdők száma csökken, amely megmutatkozik a munkanélküliség i ráta csökkenésében.	Mentálhigiénés és családsegítő erőforrásai.	Folyamatos figyelemmel kísérés.	Jelenleg együttműködés tárgykörben.	nincs e
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Sportpálya- és játszótérfejlesztés	A település központi játszótérének és sportpályájának fejlesztése, korszerűsítése, hogy a gyerekek felújított és tiszta környezetben tölthessék a szabad idejüket.	A település gyerekei felújított és korszerű sportpályát és játszótérrel vehessenek igénybe.	Településfejlesztési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A település központi játszótérének, sportpályájának fejlesztése, korszerűsítése	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	felújítások megvalósulnak	Pályázati tőke, illetve önerő	A sportpálya, a játszótér és környezetük folyamatos tisztán tartása	nem releváns	
2	Továbbtanulási lehetőségek feltárása, támogatása	Fiatalkorúak motivációjának növelése érdekében, hogy befejezzék a megkezdett iskolát, esetleg magasabb végzettséget szerezzenek. Az adott iskola vonzóvá tétele, hogy a fiatalok helyben kaphassák meg a továbbtanuláshoz szükséges feltételeket.	Az adott iskola vonzókörzeténél tágítása, lehetőségek a szülői körében iskolázatlanság csökkentése, legalább régiós szintjére. Foglalkoztatási lehetőség növelése	nem releváns	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Motiváció növelése >>> biztosított munkalehetőség az iskola/képzés elvégzése után	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	továbbtanuló gyermekek száma nő	Pályázati források (pl. TÁMOP) Oktatási, tárgyi, személyi feltételek biztosítása (tananyag, tanterem, taneszközök, tanárok, stb.)	További lehetőségek biztosítása önkormányzati döntés alapján	nem releváns	

3	Éljen a bölcsi!	Nincs településen olyan szolgáltatás, amely a 0-3 éves korú gyermekek nappali elhelyezését biztosítani tudná, ez sok esetben a nők munkába helyezését is akadályozza.	a 0-3 éves korú gyerekek elhelyezését szolgáló mini bölcsőde, vagy bölcsőde kialakítása a községben.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027), Sellyei kistérség Területfejlesztési Konceptiója, A Sellyei Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032).	A 0-3 éves korú gyerekek napközbeni elhelyezésére vonatkozó igényfelmérés a Csányoszrói Közös Önkormányzati Hivatal fenntartó önkormányzatok közigazgatási területén. A jelentkező igények alapján mini bölcsőde, bölcsőde létrehozására vonatkozó szakmai program és a működtetésre vonatkozó költségvetés elkészítése. A működtetéshez szükséges forráslehetőségek felkutatása.	Képviselő testület	2031. 01. 28. (kedd)	Az ellátást igénylők száma, az ellátást ténylegesen igénybevevők számának alakulása, a megszervezendő ellátás hatása a településen élő nők elhelyezkedésére.	A kialakításhoz európai uniós és hazai források, állami normatívák a működtetéshez, a térítési díjak.	Megfelelő számú igénybevevő esetén a szolgáltatás a normatívából és a térítési díjakból fenntartható, valamint szükséges a megfelelő számú és képzettséggel rendelkező pedagógusállomány.	e tárgykörben jelenleg nincs együttműködés
4	A gyermekjóléti szolgálat személyi állományának bővítése, a szükséges feltételek közlekedés) javítása.	A sellyei kistérség területén működő gyermekjóléti szolgálat (pl. szakdolgozói létszáma alacsony, munkatársai leterheltek, kevés idő jut egy-egy gyermek gondozására	A gyermekjóléti területen dolgozó szakemberek számának növelése, a gyermekjóléti szolgálat segítségére szoruló gyermekek és családok szükségletei alapján a szolgálat kapacitásának bővítése.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027) Sellyei kistérség Területfejlesztési Konceptiója A Sellyei Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Nagycsány Község Önkormányzata kezdeményezi a kistérségi gyermekjóléti ellátásban dolgozó szakemberek számának a jelentkező szükségletekhez igazodó növelését.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A gyermekjóléti szolgálatban részesülő gyermekek számának alakulása.	EU-s és Kormányzati támogatások.	A szükséges összegek beépítése a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat költségvetésébe.	e tárgykörben jelenleg nincs együttműködés

III. A nők esélyegyenlősége

1	Szakképesítéssel	Alacsony iskolai	Az alacsony	nem releváns	„A	nők	Az alacsony	polgármester	2031. 01. 28.	képzésbe	Munkaerő piaci	Lemorzsolódás	nem releváns
---	------------------	------------------	-------------	--------------	----	-----	-------------	--------------	---------------	----------	----------------	---------------	--------------

	a nagyobb esélyért	végzettségű nők elhelyezkedése nehéz munkaerőpiacon, munkaviszony létesíthetőségéhez szakmai végzettséget kellene szerezni.	iskolai végzettségű nők szakképzést szerezzenek		szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	iskolai végzettségű nők feltérképezése Felnőtt képző intézmény keresése, Képzések szervezése, érintettek bevonása, képzések lebonyolítása.		(kedd)	bevontak száma	képzések pályázati lehetőségek felkutatása.	és veszélye jelentős, motiváltságot fenn kell tartani, törekedni kell a rugalmas képzési időpontok kialakítására.	
2	Szűrővizsgálatok létrehozása	Megelőző szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés hiánya	Szűrő kocsi településre.	nem releváns	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Szűrőkocsi szervezése a településre, amellyel megelőző vizsgálatokat tudnak végezni, azok számára is akik nehezebben tudják megközelíteni az egészségközpontokat.	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	évente két szűrővizsgálat	humán erőforrás és pénzügyi forrás	rendszeres vizsgálatok szervezése.	nem releváns
3	A GYED idején a későbbi munkába állást megkönnyítő képzési programok szervezése	A nők munkába állásával problémát jelenthet gyermekek elhelyezése a településen bölcsődei ellátás nem biztosított, helyben nem elérhetőek szakmai végzettséget adó képzések.	A GYED-en levő nők helyben történő, szakmai végzettséget adó képzésének megszervezése, a GYED idejének lejárta után elhelyezkedésük megkönnyítése, segítése.	Baranya Paktum „Foglalkoztatási Szövetkezés Baranya Felzárkózási Stratégia 2020” Program Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027) Sellyei kistérség Területfejlesztési Konceptiója	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Előzetes felmérés és egyeztetés után a településen indítandó képzések előkészítése, majd lebonyolítása. A képzésben részt vettek elhelyezkedésén ek segítése.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Az indítandó képzési programok száma, képzésekben résztvevők száma.	Munkaerő-piaci képzésekre rendelkezésre álló források.	A program csak külső támogatások igénybevitelével tartható fent.	E tárgykörben jelenleg nincs együttműködés.
4	Családi napközi (mini) bölcsőde létrehozása akár a szomszédos településekkel összefogva	A nők munkába állásával problémát jelenthet gyermekek elhelyezése a településen bölcsődei ellátás	A településen élő nők helyzetének javítása, munkába állásuk megkönnyítése.	Baranya Paktum „Foglalkoztatási Szövetkezés Baranya Felzárkózási Stratégia 2020” Program Sellyei kistérség Területfejlesztési Konceptiója	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „A nők szerepének erősítése a családban és a	Bölcsőde vagy családi napközi épületének, valamint a személyi és tárgyi feltételeknek a biztosítása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A szolgáltatást igénybe vevő családok és az elhelyezett gyermekek száma.	Pályázati forrás.	Az intézkedés normatív állami támogatás és a szülők által fizetett térítési díjakból tartható fenn.	Jelenleg nincs erre vonatkozó együttműködés.

		nem biztosított.		„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	társadalomban” (2021–2030) Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027) Versenyképes Járások Program								
5	A nők helyzetének megváltozásával kapcsolatos rendezvények (előadások, viták, tréningek) tartása.	Az elmúlt évtizedekben megváltozott a nők társadalmi helyzete, ugyanakkor a falusi társadalmakban még erősen élnek a hagyományos sztereotípiák.	A nők társadalmi előrelépésének elősegítése.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027) Baranya Paktum „Foglalkoztatási Szövetkezés Baranya Felzárkózásáért 2020” Program Sellyei kistérség Területfejlesztési Konceptiója	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	A településen élő nők számára a női jogokkal kapcsolatos rendezvények szervezése	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A programokba vont nők számának alakulása	Külső, elsősorban pályázati források, valamint Csányoszrói Kommunális és Szolgáltató Nkft-vel való önkormányzati együttműködés	Az intézkedés csak külső támogatások megszerzésével aválík hosszabb távon is fenntarthatóvá	E tárgykorben jelenleg nincs együttműködés	
6	A nők munkahelyi és közéleti szerepvállalását segítő képzési programok szervezése	A hagyományos női szerepekkel kapcsolatos előítéletek még mindig hatnak a falusi társadalmakban	A településen élő nők aktivizálása, felkészítése arra, hogy részt vegyenek a helyi közösségek szervezésében és irányításában.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	A közéleti, közösség szerepvállalásra felkészítő előadások, tréningek szervezése	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A megszervezett rendezvények száma és rendezvényeken résztvevők száma	Pályázati forrásokból, valamint az önkormányzat és 100 %-os tulajdonú gazdasági társaságán keresztül.	A tervezett rendezvények egy hosszútávú pozitív hatással bíró folyamat elindításához nyújthatnak segítséget	Jelenleg nincs tárgykorben együttműködés.	
IV. Az idősek esélyegyenlősége													
1	Közösségi életre való ösztönzés	Közösségi élet hiánya	A településen sajnos nincs idősek klubja, azonban a Csányoszróban működő klub szeretettel várja a nyugdíjasokat. Céljuk, hogy biztosítsák a nappali ellátást, elősegítik érdekvédelmüket, valamint	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az idősek összefogása, programok szervezése.	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	Elégedettségi kérdőív	humán erő és pénzügyi forrás	folyamatos források biztosítása	nem releváns	

			különböző rendezvényeket is szerveznek.									
2	„Tevékeny időskor ösztönzése”	A 65 év feletti lakosságon belül, alacsony az idősek részvételi aránya a helyi nyugdíjas klubban, illetve senki sem vesz részt a nappali ellátásban.	Általános cél az idősek, nyugdíjas személyek meggyőzése a közösségi élet jótékony hatásáról. Rövid távú cél: Az idősek meggyőzése a közösséghez tartozás szükségességéről. Közép- és hosszú távú cél: A nyugdíjas klubban résztvevők számának növekedése.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2022), (2023-2024)	1. Adatgyűjtés a közösségi életben nem szereplő 65 év felettiak számáról. 2. A passzív hozzáállás okainak feltárása, valamint az érdeklődési körök megismerés e. 3. Az ismeretében ellenérvek gyűjtése, valamint az érdeklődési körök megfelelő program szervezése az idősek klubjában.	polgármester	2021. 01. 28. (kedd)	A 65 év felettiak részvételi aránya a helyi nyugdíjas klubban legalább 25 %-al nő.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása	A fenntarthatóság az érdeklődési körök figyelembe vételével biztosítható	nem releváns
3	Prevenációs célú előadások az időseket célzó bűncselekményekkel kapcsolatban	A mai modern világban igen elterjedtek az időseket célzó bűncselekmények, akár internetes, telefonos bűncselekmények, melynek célpontjai (lehetnek) a településen élő idősek is.	Prevenáció, felvilágosítás, biztonságos internethasználat.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2022), (2023-2024)	E tárgykörben felvilágosító, preventív jellegű előadások szervezése, továbbá az informatikai ismeretek elsajátításának elősegítését szolgáló, valamint a közösségi platformok, internetes oldalak biztonságos használatát elősegítését célzó programok szervezése.	Nagycsány Község Önkormányzata	2021. 01. 28. (kedd)	Programokon való résztvevők száma (fő), kevesebb áldozat.	Pályázati források (fő), Megbízás keretén belül a Csányoszlói Kommunális és Szolgáltató Nkft-vel történő megvalósítás, valamint a Siklói Rendőrkapitányság e célra irányuló felvilágosító előadásai	Folyamatos szervezést igényel, tekintettel az infokommunikációs eszközök gyors fejlődése miatt.	Jelenleg nincs tárgykörben együttműködés.

4	Téli tűzifa összevágása	Az egyedül, vagy hasonló életkorú társal élő idősök számára a téli tűzifa összevágása.	Senki ne maradjon téli tüzelő nélkül.	Baranya Vármegyei Területfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Tűzifa összevágása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Összevágott tűzifa mennyisége, segített lakosok száma.	Pályázati források, humán erőforrások.	Folyamatosan.	Jelenleg nincs együttműködés tárgykörben.
5	Szociális otthon létrehozása összefogással	A térségben élő idős, mentális betegséggel küzdő, önmaga ellátásra nem képes emberek gondozása, ellátása sok esetben nem biztosított rokonok hozzátartozók elutasító magatartása miatt. A térségben jelenleg működő szociális otthonok férőhelyhiánnyal küzdenek. A betegek hosszas várakozás után tudnak csak bekerülni.	A térségben élő idős, mentális betegséggel küzdő, önmaga ellátásra nem képes emberek gondozása, ellátása sok esetben nem megoldott legyen, ha a hozzátartozók ezen kötelezettségük nek nem tesznek eleget. Gyors bekerülési idő lehetővé tétel.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Versenyképes Járások Program	A településen a volt iskola épületében a szociális otthon létrehozása, ahol a településen, valamint a csányoszrói mikrotérségben élő idősök előnyt élvezhetnek a bekerülést illetően.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Rászoruló idősök elhelyezési száma	Versenyképes Járások Program, Falu Magyar Program, egyéb pályázati források, valamint szakszemélyzet biztosítása	Folyamatos fejlesztés, állami támogatásokkal fentartható.	E területen a Csányoszrói Közös Önkormányzati Hivatalt fenntartó települések önkormányzatai konzorciumi együttműködés keretében együttműködnek egymással.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Közterületek folyamatos akadálymentesítése	Közterületek akadálymentesítésének hiányos volt. A közlekedésben (pl. járdák megközelíthetősége) nem, vagy csak részben megoldott mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők részére a	A mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők részére a közlekedés feltételeinek megteremtése, akadálymentesítés és fejlesztése.	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Pályázati lehetőségek kihasználásával a közterületek akadálymentesítésének megvalósítása.	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Megvalósult pályázatok, közterületek célú kihasználtsága, polgárok elégedettsége	Hazai és EU-s források.	Állagmegóvás, karbantartás.	Jelenleg nincs együttműködés tárgykörben.
---	--	---	--	---	--	---	--------------------------------	----------------------	--	-------------------------	-----------------------------	---

		biztonságos közlekedés.										
2	Munkahelyteremtés a fogyatékkal élők számára	Fogyatékkal rendelkezők számára nehéz munkahelyet találni	Közmunkaprogramok keretében esélyt adni a fogyatékosoknak is, amennyiben adottságai engedik.	Baranya vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Fogyatékkal élők számára munkahelyteremtés.	polgármester	2031. 01. 28. (kedd)	foglalkoztatási lehetőségek nőnek	Munkaerő piaci képzések és pályázati lehetőségek felkutatása.	folyamatos és lehetőségek biztosítása	nem releváns
3	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatásoknak a Hivatal fenntartó önkormányzatok közigazgatási területén illetve a kistérségben történő hozzáféréseinek szorgalmazása	A fogyatékkal élők bizonyos szolgáltatásokat csak a Hivatal, Pécs térségében vehetnek igénybe	A fogyatékkal élők számára nyújtott szolgáltatások decentralizációja	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	A fogyatékkal élők vármegyei érdekvédelmi, érdekképviseleti szervezeteivel együtműködve a vármegyeiben biztosított szolgáltatások áttekintése, közös javaslatok megfogalmazása a szolgáltatások decentralizációjára, a járási központokban és a településeken történő biztosítására	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A helyben és a kistérségben elérhető szolgáltatások száma	Hazai és Európai uniós források	vármegyei koordinációt igénylő feladat	E tárgy körben jelenleg nincs együtműködés
4	A tömegközlekedés (autóbuszok) akadálymentesítésének kezdeményezése a járási hivatalnál, valamint a MÁV Csoportnál	A térségben közlekedő menetrendszerű autóbuszok többsége nem alkalmas a mozgáskorlátozottak akadálymentes utaztatására	A közösségi közlekedésben részt vevő autóbuszok akadálymentesítésének elérése	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja (2021-2027)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Az illetékes járási hivattal, valamint a MÁV csoporttal együtműködve annak elérése, hogy a térségben közlekedő autóbuszok akadálymentesítése elinduljon	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	A térségben akadálymentesített autóbuszok száma	Hazai és európai uniós források	Az új autóbuszok beállításánál ez a szempont már érvényesül, viszont a térségi tömegközlekedésben még sok korszerűtlen autóbusz vesz részt. A szükséges anyagi forrásokat a járművek vásárlását, karbantartását, felújítását végző MÁV csoportnál kell biztosítani	Jelenleg nincs a tárgy körben együtműködés.
5	Programok szervezése, amelyek	Jelenleg sem településen, sem pedig	Érezzék azt, hogy ők is fontosak	Baranya Vármegye Integrált Területi Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	Programok szervezése a Csányoszlói	Nagycsány Község Önkormányzata	2031. 01. 28. (kedd)	Résztevők száma (fő)	Hazai és európai uniós források Megbízás	Külső forrásokkal biztosítható.	E tárgy körben jelenleg nincs együtműködés.

	speciálisan a fogyatékkal élő személyek igényeinek kielégítését célozzák	amikor a mikroterületen élő fogyatékos személyek számára nincsen programlehetőség.	település számára, valamint megfelelő szórakozási lehetőséget biztosítson az önkormányzat számára.	Programja (2021-2027)	Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Kommunális és Szolgáltató Nkft-n keresztül.				keretén belül a Csányoszlói Kommunális és Szolgáltató Nkft-vel történő megvalósítás.		
--	--	--	--	-----------------------	---	---	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

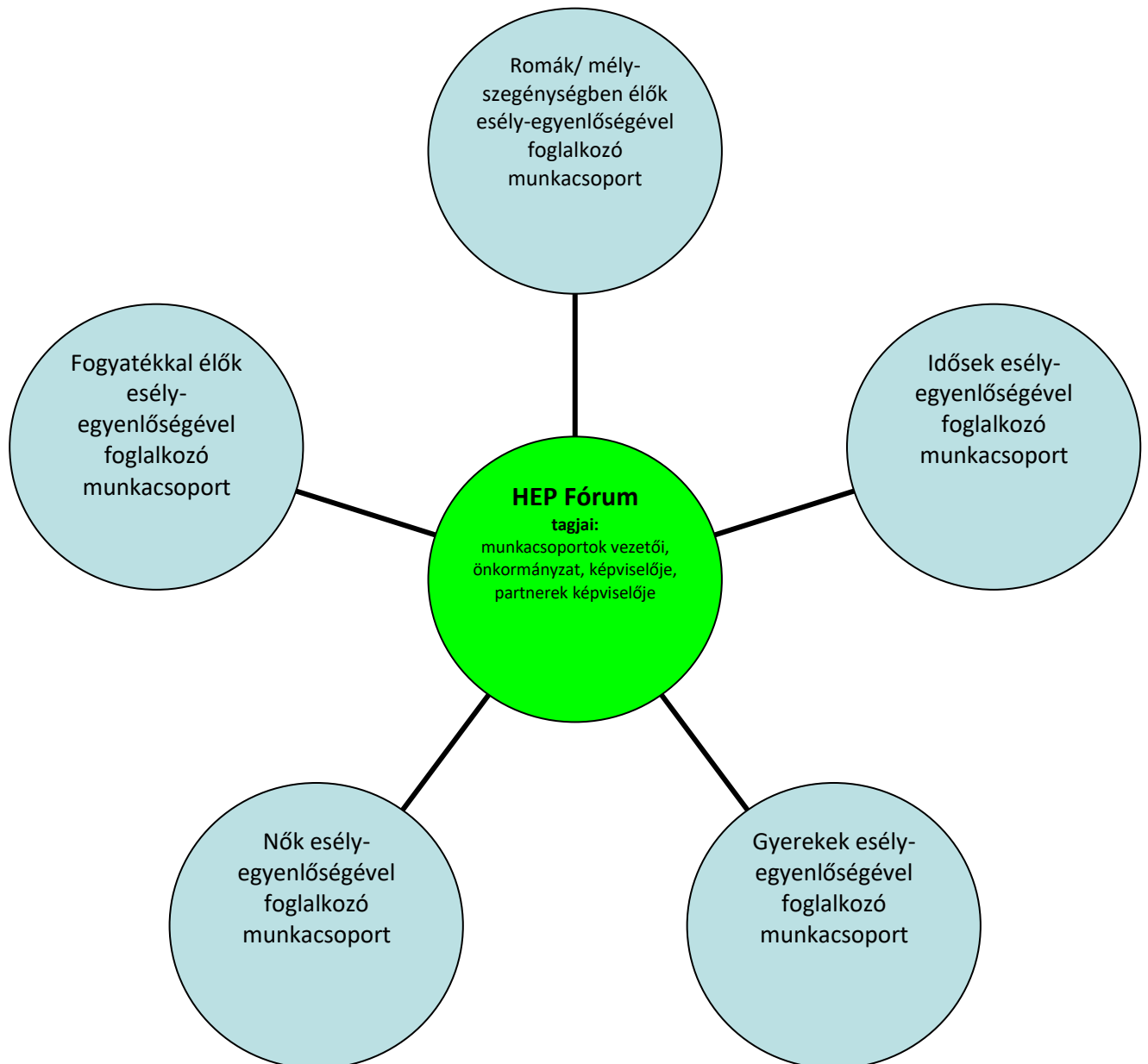
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nagycsány Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nagycsány Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 10/2026. (I. 28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Nagycsány, 2026. január 28.

Szigeti Tamás
polgármester

K I V O N A T

Nagycsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. január 28-i testületi ülésének jegyzőkönyvéből

**Nagycsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének
10/2026. (I. 28.) határozata
Nagycsány Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
(2026-2031) elfogadásáról**

Nagycsány Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az „Előterjesztés Nagycsány Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2026-2031 elfogadásáról” tárgyú napirendi pontot, és a következő határozatot hozta:

1. Nagycsány Község Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésének megfelelően, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján Nagycsány Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2026-2031) [a továbbiakban: HEP] valamint annak Intézkedési Tervét az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.
2. A Képviselő-testület felkéri Szigeti Tamás polgármestert, hogy a HEP-et írja alá, valamint Dr. Bocskor-Balogh Melinda jegyzőt, hogy annak aláírását követő közzétételében közreműködni szíveskedjék.

Felelős: Szigeti Tamás polgármester

Közreműködő: Dr. Bocskor-Balogh Melinda jegyző/aljegyző

Varsányi Dóra szociális ügyintéző

Határidő: aláírást követően azonnal

k.m.f.

Szigeti Tamás s.k.
polgármester

Dr. Bocskor-Balogh Melinda s.k.
jegyző

A kivonat hitelélül:

2026. február 2.

Dr. Bocskor-Balogh Melinda jegyző

